

Geen estafette, maar samenspel

Jaarplan 2021

Lijst van in de tabellen gebruikte afkortingen

Lwoo	- leerwegondersteunend onderwijs
Pro	- praktijkonderwijs
VO	- voortgezet onderwijs
VSO	- voortgezet speciaal onderwijs

Inhoud

1. Geen estafette, maar samenspel	5
2. Ons verhaal.....	7
3. Meerjarenstrategie	10
4. Bestuur, bedrijfsvoering, kwaliteit en organisatie	16
5. Programmalijnen uit het ondersteuningsplan.....	24
5.1 Focus op preventie op school, in de klas	24
5.1.1 Basisondersteuning	24
5.1.2 Ondersteuning zieke leerlingen	27
5.1.3 Onderwijs aan hoogbegaafde leerlingen.....	28
5.1.4 Schoolondersteuningsprofiel.....	30
5.1.5 Professionalisering	31
5.1.6 Inzet bij preventieve aanpak scholen.....	32
5.1.7 Investeren in pedagogisch klimaat, sociale veiligheid en een positief sociaal netwerk op school.....	34
5.1.8 Innovatiegelden.....	35
5.1.9 Specialistische Jeugdhulp in het Speciaal Onderwijs (SJSO)	36
5.2 In stand houden van een samenhangend netwerk van voorzieningen	37
5.2.1 Tussenvoorzieningen	38
5.2.2 Toptrajecten.....	40
5.2.3 LINK.....	42
5.2.4 Pilot integratieklas leerlingen met verstandelijke beperking	43
5.2.5 Ondersteuning van nieuwkomers.....	43
5.2.6 Avo-onderwijs School2Work	45
5.2.7 Niet-schoolse voorzieningen.....	45
5.2.8 Maatwerk voor scholen	46
5.2.9 Verbinden van regulier en voortgezet speciaal onderwijs	47
5.2.10 Frictiefonds	49
5.3 Soepele overstappen binnen het onderwijs.....	50
5.3.1 Overstap van primair onderwijs naar voortgezet onderwijs.....	50
5.3.2 Overstappen tijdens het voortgezet onderwijs.....	52
5.3.3 Overstap van voortgezet onderwijs naar middelbaar beroepsonderwijs.....	56
5.3.4 Overstap van voortgezet onderwijs naar hoger onderwijs	61
5.4 Het Samenwerkingsverband: een kennisintensieve netwerkorganisatie	61
6. Bedrijfsvoering en sturing	64
7. Risicomanagement en weerstandsvermogen	66
8. Inhoudelijke uitgangspunten begroting 2021	70

9. Uitgangspunten meerjarenbegroting	72
10. Meerjarenperspectief.....	75
10.1 Meerjarenbegroting 2021-2025	75
10.2 Meerjarenbegroting conform RJO 2021-2025.....	76
10.3 Meerjarenbalans 2020-2025.....	77
11. Begroting 2021	78
11.1 Begroting 2021 in getallen per programma.....	81
12. Toelichting op de begroting 2021	83
12.1 Resultaat en bestemming	83
12.2 Baten.....	83
12.3 Lasten.....	86
Bijlage 1. Verdeling ondersteuningsmiddelen 2021	92
Bijlage 2. Bekostigingsinformatie per kalenderjaar/schooljaar.....	94

I. Geen estafette, maar samenspel

Een verbeterplan met 25 punten. Dat plan van de minister lag op 16 november voor in de Tweede Kamer. Politiek werd het geen vuurwerk. De Tweede Kamerleden konden allemaal de punten herkennen die zij de afgelopen jaren naar voren hadden gebracht. Het plan was ook zorgvuldig voorbereid met vele stakeholders en was gebaseerd op zo'n 80 onderzoeken die onder leiding van het Nationaal Regieorgaan Onderwijsonderzoek in het kader van de evaluatie van de wet passend onderwijs hadden plaatsgevonden. 'Breed gedragen' heet dat dan.

In het voortgezet onderwijs van Amsterdam en Diemen hebben we in het kader van passend onderwijs een daadwerkelijk breed gedragen werkwijze die over het algemeen leidt tot weinig gedoe, veel plezier, en weinig klachten en bezwaren. Leerlingen worden gehoord, de Amsterdamse standaard voor de basisondersteuning is geen vinklijstje maar meer een missie, scholen laten zien, bijvoorbeeld in de schoolkeuzegids, welke ondersteuning zij bieden. In lijn met ons ondersteuningsplan werken alle schoolbesturen mee aan plannen om speciaal en regulier onderwijs sterker te verbinden. We omarmen de interafhankelijkheid, houden de verschillende perspectieven in het oog, leren en ontwikkelen met de praktijk centraal. We hebben maar met twee gemeenten te maken, dus kunnen we, binnen de mogelijkheden van onze gemeenten, samen optrekken op het gebied van de zorg voor onze leerlingen. Het is wel belangrijk om het komende jaar met elkaar te spreken over de voorgestelde verbeterpunten en wat die moeten betekenen voor onze leerlingen en onze scholen en om verbeteringen door te voeren die leiden tot concrete resultaten.

We kunnen tevreden zijn, maar niet zelfgenoegzaam. 'Amsterdam' heeft uitdagingen genoeg, en we zullen én koersvast moeten blijven én inspelen op wat er landelijk en gemeentelijk allemaal op het onderwijs afkomt en op wat onze leerlingen en hun ouders nodig hebben.

Verbeteren zullen we ook in 2021 doen op basis van de samenwerking die we met elkaar hebben. Zowel op basis van de bestuurlijke samenwerking, als op basis van de samenwerking in onze scholen en tussen onze scholen, als ook op basis van de samenwerking met leerlingen en

ouders. Een samenspel dat in coronatijd zijn waarde bewijst. We houden vol en we houden elkaar vast.

Namens het bestuur,
Ariëlle de Ruijter

2. Ons verhaal

Je schooltijd is van onschatbare waarde voor je ontwikkeling. Samen met anderen ontdek je wie je bent, waar je interesses liggen, waar je goed in bent. Afgerond met een diploma, als voorbereiding op een succesvolle toekomst.

Kinderen hebben daar door omstandigheden soms extra aandacht of speciale begeleiding bij nodig. Het Samenwerkingsverband voortgezet onderwijs Amsterdam-Diemen, met ruim 80 scholen, regulier en speciaal, maken zich samen sterk voor een leeromgeving die een leerling prettig vindt én nodig heeft. Met voor elk kind het juiste onderwijs en, als dat nodig is, passende zorg.

Elk kind verdient een goede toekomst

De regio Amsterdam biedt een enorme veelheid aan nationaliteiten, achtergronden, culturen en niveaus van welvaart en welzijn. Bij de grootte van onze stad, hoeveelheid kinderen en diversiteit van de populatie komen ook diverse uitdagingen kijken. Leerlingen met taalachterstanden, maar ook gedragsstoornissen of uiteenlopende lichamelijke beperkingen, of ouders die met problemen kampen.

Het Samenwerkingsverband vindt dat elk kind de beste toekomst verdient die het kan hebben. Elk kind verdient de beste kansen, ongeacht afkomst, achtergrond, beperking of thuissituatie. Dat is voor iedereen binnen ons netwerk waar we het voor doen. We bieden als belangrijke bouwsteen voor de toekomst direct aangepast onderwijs of zorg om voor elkaar te krijgen dat een leerling door kan met leren, of om te voorkomen dat een leerling niet meer naar school komt. Want schooluitval is een onoverkomelijke rem op de ontplooiing van een kind.

We hebben elkaar nodig

Om het juiste onderwijs en passende zorg goed te organiseren hebben we elkaar nodig. Een individuele school kan het niet alleen: geen enkele school kan aan alle leerlingen dat onderwijs en die zorg bieden waar in onze regio behoefte aan is.

Met ruim 80 scholen en 25 besturen samen kunnen we dat wel. We beschikken over een

enorme hoeveelheid expertise die voor kinderen het verschil maakt. Dus helpen we elkaar, benutten we de kennis en kunde van elkaar en werken we samen. Om zo elke leerling binnen het Amsterdamse reguliere en speciale onderwijs goed onderwijs te kunnen bieden en dat aan te passen als dat nodig is. Als het kan op de eigen school en als dat niet meer lukt op een nieuwe plek, tijdelijk of permanent. Als schoolbesturen scheppen we samen de kaders.

Leerling staat op één. Punt

Onze samenwerking heeft voor iedereen hetzelfde uitgangspunt: de leerling staat bij alles wat we doen op één. Niet de systemen, niet de regels, niet het succes van afzonderlijke partijen binnen het Samenwerkingsverband. Het belang van een leerling komt vóór het belang van een school. Om dit te waarborgen is er het Samenwerkingsverband. Hier faciliteren we een goede samenwerking, zorgen we voor een eenduidige uitvoering en handhaven we de kaders. Het bestuur verdeelt de financiële middelen, na goedkeuring door de leden. Over de besteding leggen de schoolbesturen verantwoording af.

We gaan anders te werk

De leerling op één, dat klinkt mooi. Maar de realiteit is dat niet iedereen in ons netwerk dat op dit moment in de praktijk brengt. We denken nog te vaak vanuit oude structuren en protocollen die niet aansluiten op wat nu nodig is. We zijn nog te vaak bezig met de organisatorische gevolgen van een beslissing. Te veel van wat we doen is nog reactief in plaats van proactief.

Dit is het moment om dat te veranderen. Om meer ondernemerschap te tonen, innovatieve oplossingen te zoeken. Patronen te doorbreken. Wars van heilige huisjes en buiten de gebruikelijke belangen en hiërarchieën om. We moeten met meer lef kiezen voor de leerling. In woord én in daad.

Ook wij ontwikkelen ons

De leefwereld van kinderen verandert razendsnel, ook bijvoorbeeld door de verregaande digitalisering. We volgen deze trends op de voet en schaven constant onze kennis bij. Want als we willen dat elke leerling de beste kans krijgt om zich te ontwikkelen, moeten we ook onszelf blijven ontwikkelen. Als organisatie, als school en als persoon. We verzamelen, ontwikkelen en delen kennis en data met iedere stakeholder. Zo kunnen we nog beter bekijken en onderbouwen wat het beste is voor de leerling.

Op weg naar supersamenwerking

Om de leerling op één te kunnen plaatsen is samenwerking superbelangrijk. Betrokken zijn bij elkaar, maar elkaar ook uitdagen. Fouten durven maken, maar elkaar ook helpen weer op te staan. Samen kijken naar blind spots en blokkades, en deze omzetten naar kansen. Gemakkelijk bij elkaar over de vloer komen, successen vieren en feedback geven.

Voor deze supersamenwerking hebben we iedereen nodig: alle instanties en elke persoon die betrokken is bij het Samenwerkingsverband. Een sterk netwerk van docenten die signalen in het gedrag van leerlingen vroegtijdig herkennen. Helpers om deze docenten heen. Een team van toegewijde zorgcoördinatoren. Een groep bestuurders en schoolleiders die verbinding zoekt. Een open relatie met ouders en opvoeders. Maar ook een sterke band met onze partners is belangrijk. Van basisonderwijs tot beroeps- en universitair onderwijs, van speciaal tot regulier onderwijs, van arbeidsmarkt tot gemeente. En natuurlijk ook met de jeugdhulp. En onze samenwerking is een succes als het resultaat – verbetering – merkbaar is in de klas.

Tijd om door te zetten

De afgelopen jaren hebben we goede stappen gezet. Nu is het tijd om door te zetten. Door supersamenwerking kunnen we de uitdagingen aan waar kinderen in de regio Amsterdam voor staan. We zoeken verbindingen, benutten elkaars expertise om samen beter te worden. Zodat elke leerling kan rekenen op een plezierige middelbareschooltijd en de beste kansen voor een succesvolle toekomst.

3. Meerjarenstrategie

Het Samenwerkingsverband heeft een ondersteuningsplan voor vier jaar. We zijn nu ruim anderhalf jaar op weg. Het in 2014 gekozen model blijkt robuust. Met elkaar houden we een spectrum aan voorzieningen in stand die logisch met elkaar samenhangen en bouwen we verder aan steun voor alle leerlingen op scholen voor voortgezet onderwijs in Amsterdam, met het bureau van het Samenwerkingsverband als krachtige motor. Want er blijft veel werk aan de winkel, uitgaand van ons ondersteuningsplan en inspeland op een aantal landelijke ontwikkelingen, evenals op de gevolgen van het coronavirus voor het onderwijs en voor onze samenwerking.

Het ondersteuningsplan

De Amsterdamse Standaard. Het lijkt een afvinklijstje, maar eigenlijk is het een prachtige missie: hier staan we voor, alle leerlingen in het voortgezet onderwijs in Amsterdam kunnen rekenen op deze basisondersteuning. De Amsterdamse Standaard is dan ook ongewijzigd overgenomen in het nieuwe ondersteuningsplan. Het is echt de basis.

Hieruit komen vier programmalijnen voort: focus op preventie, op school, in de klas; het in stand houden van een samenhangend netwerk aan voorzieningen; soepele overstappen binnen het onderwijs; het Samenwerkingsverband, een kennisintensieve netwerkorganisatie.

Binnen het bureau van het Samenwerkingsverband zijn deze vier programmalijnen nu echt een houvast. Vier programmamanagers zorgen dat we in een periode van vier jaar de doelen stap voor stap bereiken. Innovatie kan voor een aantal programma's een mobiliserende rol hebben. Het échte werk vindt natuurlijk plaats op de scholen. En daar kan het alleen lukken als directeuren en bestuurders het leiderschap tonen dat past bij de doelen in het ondersteuningsplan. 'Passend leiderschap' heet dat in het ondersteuningsplan. Bestuur en de directeur staan pal voor de uitvoering van de afspraken die we in het ondersteuningsplan gemaakt hebben, gebruiken hun netwerk binnen en buiten de school om voor de leerling te kiezen. Incidenteel schalen zij op, net als de medewerkers van het Samenwerkingsverband, om met elkaar meer kracht te ontwikkelen.

Veranderingen in het Amsterdamse voortgezet speciaal onderwijs

Het speciaal onderwijs kan zijn opdracht alleen waarmaken als het reguliere voortgezet onderwijs zijn betrokkenheid bij leerlingen die overstappen naar het voortgezet speciaal onderwijs niet alleen blijft waarmaken, maar zelfs verbetert. We zullen in het bestuur van het Samenwerkingsverband, in de algemene ledenvergadering en in de directeurenoverleggen dan ook vaak de samenwerking tussen voortgezet speciaal onderwijs en regulier onderwijs op de agenda hebben. De tussenvoorzieningen spelen hierin een belangrijke rol, maar ook de andere scholen voor regulier onderwijs zijn aan zet. Zij kunnen voorkomen dat leerlingen worden overgeplaatst naar het voortgezet speciaal onderwijs, en ze kunnen leerlingen uit het speciaal basisonderwijs en het speciaal onderwijs aannemen. Ook kunnen ze leerlingen aannemen die uit het voortgezet speciaal onderwijs overstappen naar het reguliere onderwijs, bijvoorbeeld door *special classes* in te richten. De tussenvoorzieningen zullen in de toekomst namelijk niet alleen kunnen zorgdragen voor leerlingen die vanuit het voortgezet speciaal onderwijs teruggaan naar het reguliere onderwijs om daar hun diploma te halen. Bovendien komen de leerlingen in het voortgezet speciaal onderwijs voor een deel ook direct uit het reguliere onderwijs, vaak na een aantal schoolwisselingen en afstroom.

De financiering van de tussenvoorzieningen bestaat voor een groot deel uit leerwegondersteunende middelen, aangevuld met extra ondersteuningsmiddelen. De hierna beschreven landelijke herverdeling van middelen voor leerwegondersteunend onderwijs raakt dus direct onze tussenvoorzieningen. Ook geven tussenvoorzieningen aan dat ze niet goed uitkomen met de financiële middelen die het Samenwerkingsverband nu ter beschikking stelt. Een kleine school die dezelfde uitkomst moet leveren als een grote school kan namelijk de financiële middelen minder efficiënt inzetten. De samenwerkende scholen in het voortgezet onderwijs in Amsterdam dragen daarom samen de financiële verantwoordelijkheid voor de tussenvoorzieningen.

Veranderingen in de bekostiging van het leerwegondersteunend onderwijs en het praktijkonderwijs

Twee belangrijke wetsvoorstellen krijgen de komende jaren vorm en de verwachte financiële effecten ervan baren zorgen. Het eerste wetsvoorstel draait om de herverdeling van het landelijke budget voor leerwegondersteunend onderwijs en praktijkonderwijs. Het tweede

wetsvoorstel gaat over de vereenvoudiging van de bekostiging van het voortgezet onderwijs. Het bestuur volgt de ontwikkelingen op de voet en brengt zowel in de VO-raad, als bij de sectorraad van de samenwerkingsverbanden, als direct bij het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen (OCW) en de minister zijn uitgangspunt onder de aandacht: rekenmodellen zijn interessant, maar voor de verdeling van de middelen voor leerwegondersteunend en praktijkonderwijs moet het principe gehandhaafd blijven dat het geld de ondersteuningsbehoefte van leerlingen volgt.

Toch houdt het Samenwerkingsverband terdege rekening met het risico van een grote teruggang in bekostiging van het leerwegondersteunend onderwijs en het praktijkonderwijs. De bekostiging is de laatste jaren gebaseerd op het aantal leerlingen met leerwegondersteuning in de samenwerkingsverbanden in 2012. Amsterdam kende toen – en nu ook nog – een relatief hoog percentage leerlingen in deze onderwijsvorm. In het voorliggende verdelvoorstel wordt het overgrote deel van het budget voor leerwegondersteunend en praktijkonderwijs verdeeld op basis van het aantal leerlingen in de leerjaren 3 en 4 van alle vmbo-leerwegen. Zoals het er nu uitziet dreigt daarmee een aanzienlijke afname in de bekostiging voor leerwegondersteunend en praktijkonderwijs in stappen van een aantal jaren vanaf 2023/2024.

We bereiden ons voor op de herverdeling en doen dat als volgt.

Een bestuurlijke werkgroep leerwegondersteunend onderwijs is in 2019 gestart met het ontwerpen van een aantal scenario's. Dit is gedaan op basis van een inhoudelijke bijeenkomst met de directeuren van scholen die vmbo- en/of praktijkonderwijs aanbieden. Centrale onderwerpen van deze bijeenkomst waren:

- Waarop en hoe worden de middelen voor leerwegondersteunend en praktijkonderwijs ingezet? Hoe houden scholen zicht op de doelmatigheid daarvan?
- Hoe kunnen we omgaan met een substantiële teruggang van deze middelen voor het Samenwerkingsverband? Zijn er creatieve manieren te bedenken? Hoe is dit te combineren met de krimp in het vmbo en de oplossingen die daarvoor worden georganiseerd? Wat kunnen we doen in samenwerking met het mbo, bijvoorbeeld in het kader van de nieuwe meerjarenbeleidsstrategie van het Regionaal meld- en coördinatiepunt 21 (RMC-21)? Creativiteit genoeg, maar het is ook duidelijk dat we niet hetzelfde kunnen blijven leveren voor substantieel minder middelen.

Vooruitlopend op de wetwijziging besloot het Samenwerkingsverband in september 2020 om *opting out* te kiezen: het stoppen met het grootschalig testen van leerlingen met het oog op een indicatie voor leerwegondersteunend onderwijs, gekoppeld aan financiële middelen voor scholen. Behalve dat we hierdoor stoppen met een onzinnig systeem, creëert het Samenwerkingsverband ruimte en tijd om gezamenlijk de beleidsontwikkeling leerwegondersteunend onderwijs zorgvuldig ter hand te nemen. We richten ons hiervoor op 2024.

Vorbereiden op minder financiële middelen vanaf 2024, maar voorlopig nog een groot eigen vermogen.

De gevolgen in de bekostiging van het leerwegondersteunend onderwijs zullen niet alleen het leerwegondersteunend onderwijs treffen, maar *alle* Amsterdamse scholen. Want de ruime ondersteuningsmiddelen die de scholen van 2016 tot en met 2023 krijgen, zijn mogelijk doordat ze komen uit het overschot aan middelen voor het leerwegondersteunend onderwijs. Het is mede aanleiding om de ondersteuningsmiddelen voor de scholen na 2023 en wellicht de (1:2:5) verdelingssystematiek daarvan onder de loep te nemen. Bij voorkeur volgens hetzelfde principe als hierboven: het geld volgt de ondersteuningsbehoefte van leerlingen.

Tot 2023 hebben de scholen nog de tijd om de huidige, ruime ondersteuningsmiddelen zodanig efficiënt en effectief te gebruiken dat de verwachte toekomstige afname zover mogelijk opgevangen kan worden. Ook hier is het niet reëel te verwachten dat we dan met minder financiële armslag hetzelfde kunnen blijven doen. Het netwerk van het Samenwerkingsverband heeft tot die tijd wel de gelegenheid de samenwerkingsstructuren nog sterker te verankeren en zo nodig professionaliteit en eigenaarschap te versterken.

Het eigen vermogen van samenwerkingsverbanden staat in de politieke belangstelling, en het is ook voor ons Samenwerkingsverband niet nodig om meer geld te reserveren dan voor de gevolgen van de veranderingen in het leerwegondersteunend onderwijs en het weerstandsvermogen. Het bestuur werkt met de leden goede plannen uit die daadwerkelijk bijdragen aan passend onderwijs in Amsterdam.

Overgang van primair onderwijs naar voortgezet onderwijs

De overgang van leerlingen met een ondersteuningsbehoefte van het basisonderwijs naar het voortgezet onderwijs blijft de komende jaren ook extra aandacht vragen. Net als een oplossingsrichting voor de zorgen die het voortgezet onderwijs heeft over het schooladvies in groep 8. Een actieplan van de beide samenwerkingsverbanden met oplossingen is in 2019 van start gegaan met onder andere de Week van de overstap. Zulke belangrijke verbeteringen gaan niet snel en het plan strekt zich dan ook over meerdere jaren uit.

Samenwerken met het mbo

Het Samenwerkingsverband werkt actief samen met het mbo. Dat past binnen programmalijn 3 van het ondersteuningsplan: soepele overstappen binnen het onderwijs. De samenwerking concentreert zich op loopbaanoriëntatie en -begeleiding en het voorkomen van uitvallers bij de overgang van het praktijkonderwijs en het vmbo naar het mbo. De strategie voor de komende jaren past binnen het nieuwe wetsvoorstel over doorlopende leerlijnen, de nieuwe beleidsplannen voor de komende vier jaar van de RMC-regio 21, de Amsterdamse MBO-agenda en moet in lijn zijn met het Regionaal Plan Onderwijshuisvesting op het gebied van het vmbo.

Landelijke evaluatie passend onderwijs

Het ministerie van OCW heeft in 2020 een evaluatieprogramma passend onderwijs uitgevoerd: een combinatie van ongeveer dertig onderzoeken waarvan de eindpublicatie in de zomer van 2020 gepresenteerd is. Zowel het ministerie als belangrijke stakeholders, zoals de PO-Raad en de VO-raad, leggen de focus op het verder ontwikkelen van passend onderwijs met behoud van de rol van samenwerkingsverbanden. Met daarbinnen accenten op intensieve samenwerking tussen alle partijen binnen en buiten het onderwijs, met name met de jeugdhulp, betrokkenheid en zeggenschap van ouders en leerlingen, verantwoording, transparantie en toezicht, en het beter uitvoeren van de basisondersteuning. Ook wordt er gesproken over inclusiever onderwijs. Het bestuur volgt de ontwikkelingen op de voet en oefent invloed uit op deze ontwikkelingen via de VO-raad, de sectorraad van de samenwerkingsverbanden, en trekt samen op met de G4-samenwerkingsverbanden en gemeenten, onder andere door input te geven voor de

beleidsvoorstellen van het ministerie. Medio november 2020 was de Tweede Kamer aan zet.

Gevolgen van het coronavirus

Nu duidelijk is dat we in elk geval tot de zomer van 2021 te maken zullen hebben met maatregelen als gevolg van het coronavirus, tekenen er zich ook langetermijnevolgen af voor het onderwijs. De schoolbesturen in het Samenwerkingsverband bezien, mede op basis van de *lessons learned*, wat er zelfstandig, maar ook gezamenlijk te doen is om te blijven inzetten op gelijke kansen voor leerlingen, zowel tijdens als na afloop van de coronacrisis. Er is geen paniek, maar het is wel 'alle hens aan dek' voor veel Amsterdamse leerlingen en onze scholen, en het einde van de crisis is nog niet in zicht. De gemeente Amsterdam is hierin een belangrijke partner. Landelijk heeft de VO-raad een belangrijke rol.

4. Bestuur, bedrijfsvoering, kwaliteit en organisatie

Operationele organisatie

De twee belangrijke motoren van het Samenwerkingsverband zijn de onderwijsadviseurs en de Toelatingsadviescommissie. Samen met de mensen van de frontoffice, die voor een goed verloop van de benodigde processen zorgen, vormen zij de kern van het uitvoerende werk.

Ook zijn er twee beheerorganisaties actief: voor de overstap van basis- naar voortgezet onderwijs en van het voortgezet onderwijs naar het mbo.

Planning en control heeft de processen op orde en levert daarmee een essentiële bijdrage aan sturing en toezicht. In 2019 richtten zij een netwerk op met de controllers van de Samenwerkingsverbanden voortgezet en primair onderwijs van de vier grote gemeenten en produceerden ze een onderlinge benchmark. In 2020 is het Samenwerkingsverband gestart met schatkistbankieren om te voorkomen dat over het eigen vermogen negatieve rente betaald wordt. In 2021 worden inhoudelijke processen toegevoegd aan de administratieve ondersteuning en interne beheersing.

Beleidsmedewerkers vervullen belangrijke uitvoerende taken in het kader van het ondersteuningsplan en de meerjarenstrategie van de samenwerkende scholen in het Amsterdamse voortgezet onderwijs. Denk bijvoorbeeld aan het ontwikkelen van nieuwe schoolondersteuningsprofielen, organiseren van kennisdelingsactiviteiten voor zorgcoördinatoren, coördineren van warme overdracht van leerlingen uit het primair onderwijs naar het voortgezet onderwijs en organiseren en (samen met scholen) uitvoeren van collegiale visitaties.

Het ondersteuningsplan met de vier programmalijnen wordt beheerd door vier programmamanagers, die niet in de lijn, maar wel inhoudelijk leidinggeven aan de programma's, en de uitvoering nauwkeurig plannen en monitoren. Daarnaast is er een programmaleider voor de extern gefinancierde activiteiten, te weten de plusmiddelen en de werkagenda passend onderwijs en jeugdhulp, die we samen met het Samenwerkingsverband primair onderwijs en de gemeente hebben. Ook het innovatieprogramma heeft een vaste leider gekregen. In het najaar

van 2020 ging er weer een oproep voor innovatieve voorstellen uit. In 2020 zijn de eerste uitkomsten gepresenteerd over de projecten van 2019. In 2021 wordt een bijeenkomst voor alle betrokkenen georganiseerd om te leren van de resultaten van de projecten van 2020. Naast de innovatieprojecten zijn enkele scholen in 2020 ook gestart met maatwerkprojecten voor de school. Dit breidt zich uit in 2021.

Bestuur

Het bestuur vergadert vijf tot zes keer per jaar. De samenstelling ervan is stabiel. Behalve tijdens de vergaderingen zijn bestuursleden actief op specifieke aandachtsgebieden (financiën, jeugdhulp, leerwegondersteunend onderwijs, loopbaanoriëntatie en -begeleiding, mbo) en hebben zij daarin een voortrekkende rol. De komende jaren zullen de bestuursleden gespreid aftreden en opgevolgd worden, volgens een vastgesteld rooster van aftreden.

Ook in 2021 houdt het bestuur weer de jaarlijkse zelfevaluatie.

Intern toezicht

De algemene ledenvergadering vormt het intern toezichthoudende orgaan. Vanaf 1 januari 2020 heeft de ledenvergadering een onafhankelijke voorzitter, de heer Marius Voerman.

Twee commissies zijn de 'voortuitgeschoven post' van de algemene ledenvergadering: de auditcommissie en de kwaliteitscommissie.

De auditcommissie heeft een belangrijke rol bij het voorbereiden van de goedkeuring van het jaarplan en de bijbehorende begroting, en van het jaarverslag en de jaarrekening. De auditcommissie adviseert de algemene ledenvergadering hierover schriftelijk. Het bestuur neemt de aandachtspunten van de auditcommissie over, tenzij het bestuur zwaarwegende argumenten heeft om dat niet te doen. Mede op advies van de auditcommissie laat het bestuur in de bijgaande meerjarenbegroting zien dat er hard gewerkt wordt aan het verminderen van de reserves. Een ander belangrijk advies is de scholen inzichtelijk te laten maken hoe doelmatig de inzet van hun ondersteuningsmiddelen is. De schoolbezoeken – zie hieronder bij het kwaliteitsbeleid – zijn hierin een eerste stap. De auditcommissie ontvangt de kwartaalrapportages en besprak met de uitvoerend bestuurder de uitkomsten van de benchmark van de G4-samenwerkingsverbanden en de benchmark van onze accountant. Samen met de

kwaliteitscommissie hadden zij een inspirerende rol bij de voorbereiding van de plannen voor intensievere samenwerking tussen het voortgezet onderwijs en het voortgezet speciaal onderwijs.

Kwaliteitsbeleid

Het Samenwerkingsverband heeft sinds 2018 geleidelijke, maar substantiële stappen gezet met het ontwikkelen van het kwaliteitsbeleid. Het gebruikt evaluaties om te verbeteren en investeert in planmatige uitvoering en evaluatie van ondersteuning, op basis van het beproefde model voor doorlopende kwaliteitsverbetering van Deming: de plan-do-check-act-cyclus. Binnen deze cyclische werkwijze ligt de nadruk op de check en de act en vraagt het Samenwerkingsverband zich af hoe het een volgende keer beter kan. Het Samenwerkingsverband werkt met een professionele planning- & control-cyclus waarin interne en externe kwaliteitseisen zijn verankerd. De auditcommissie en de accountant functioneren hierbij als respectievelijk intern toezichthouder en controleur. Ook kent het Samenwerkingsverband een kwaliteitscommissie van leden. Deze commissie gaf in 2017 een impuls aan de kwaliteit door een kwaliteitsagenda op te stellen. Deze is door het bestuur van het Samenwerkingsverband omgezet in beleid. Daarin ligt de prioriteit bij drie punten: het bevorderen van een kwaliteitscultuur, het opzetten van collegiale visitaties tussen scholen, en het krijgen van meer greep op de doelmatigheid van de ondersteuningsmiddelen.

Bevorderen van een kwaliteitscultuur

Na de verankering van procedures en cyclisch werken binnen het Samenwerkingsverband is de tijd rijp om kwaliteit op een hoger plan te brengen. Daarvoor is het nodig de focus te richten op de kwaliteitscultuur. Het Samenwerkingsverband ziet kwaliteitscultuur vooral als zorgvuldig denken en doen: nadenken bij wat je doet, wat je doet goed doen, reflecteren op wat je hebt gedaan en op basis daarvan doelen en activiteiten aanpassen en weer doorgaan. Cultuur lijkt ongrijpbaar maar komt tot uiting in het gedrag van mensen. Het gedrag van mensen vormt dan ook het aangrijpingspunt voor de gewenste kwaliteitscultuur. Deze kenmerkt zich door reflectie, het voeren van dialoog en het samen ontdekken van kwaliteit. Het Samenwerkingsverband kiest met deze invulling van kwaliteit voor een positie die dicht bij de dagelijkse onderwijspraktijk staat. Samen met de scholen geeft het Samenwerkingsverband inhoud aan de kwaliteitscultuur door een dialoog aan te gaan waarin de vraag ‘waar doen we het ook alweer voor?’ centraal staat.

Voor reflectie en dialoog is bereidheid nodig om te luisteren naar de ander en te leren van elkaar. Dat stelt mensen in staat verschillende perspectieven te verbinden en kwaliteit te definiëren. Dit wordt een goede gewoonte voor iedereen in het Samenwerkingsverband: scholen, bestuur, bureau en stakeholders. Zo draagt iedereen bij aan een sterke kwaliteitscultuur die zichtbaar is in het dagelijks handelen van de mensen uit het netwerk van het Samenwerkingsverband.

Organiseren van intercollegiale consultatie

Binnen het Samenwerkingsverband zijn er initiatieven gericht op het uitwisselen van *good practices* met betrekking tot passend onderwijs en het bezoeken van elkaars scholen als *critical friend*. Het Samenwerkingsverband breidde deze initiatieven uit en ontwikkelde ze verder tot een aanpak voor intercollegiale consultatie en intervisie tussen de scholen. Deze aanpak wordt gerelateerd aan de op te zetten leernetwerken van scholen. Intercollegiale consultatie en intervisie bevorderen reflectie en het lerend vermogen van zowel professionals als de organisatie als geheel. Ook leidt het tot het versterken van de cyclische kwaliteitszorg.

Na een sterke start in de winter van 2019 kwamen de intercollegiale visitaties stil te liggen tijdens de *lockdown*, die alle tijd, energie en creativiteit van de scholen vroeg. Maar het Samenwerkingsverband pakt de organisatie weer op en ook in 2021 zijn er themagerichte intervisies tussen de scholen binnen het kader van het ondersteuningsplan. Scholen kunnen hiervoor leervragen inbrengen.

Schoolondersteuningsprofielen

Het Samenwerkingsverband helpt scholen bij het opstellen van hun schoolondersteuningsprofielen. De checklist voor zelfevaluatie, die in 2013 is ontwikkeld, bleek te uitvoerig te zijn om effectief te kunnen worden ingezet in de scholen. De handleiding voor de huidige zelfevaluatie is minder uitvoerig en meer praktisch toepasbaar. Met behulp van deze handleiding kunnen scholen hun ondersteuning effectief evalueren en de uitkomsten hiervan benutten voor de nieuwe ondersteuningsprofielen, die uiterlijk 1 juni 2021 moeten zijn vastgesteld (zie ook 5.1.4). Het Samenwerkingsverband benut de zelfevaluaties voor dialoog en intervisie tussen scholen over de kwaliteit van de ondersteuning.

Monitoren en benchmarken

Voor het monitoren van aantallen leerlingen gebruikt het Samenwerkingsverband het Dashboard passend onderwijs en de Kijkglazen van de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO). Het Samenwerkingsverband vindt het echter ook zinvol om een vergelijking te maken met de leerlingaantallen in andere grote steden, zoals de G4.

Het Samenwerkingsverband monitort daarom ook zelf de leerlingenaantallen in het voortgezet speciaal onderwijs, het leerwegondersteunend onderwijs, het praktijkonderwijs en de bovenschoolse voorzieningen, fte en personeelskosten, en benchmarkt die met die van de andere drie grote steden. Het Samenwerkingsverband gaat tevens het leerproces van leerlingen volgen, na plaatsing op het voortgezet speciaal onderwijs en na doorplaatsing in het reguliere onderwijs vanuit het voortgezet speciaal onderwijs en de bovenschoolse voorzieningen. Het Samenwerkingsverband volgt deze leerlingen gedurende ten minste twee jaar na (door)plaatsing. Hiermee krijgt het Samenwerkingsverband meer zicht op de effecten van passend plaatsen.

Doelmatigheid van de ondersteuningsmiddelen

Scholen leggen rekenschap af over de besteding van de ondersteuningsmiddelen in een proces om stap voor stap beter zicht te krijgen op de doelmatige besteding ervan. Het ondersteuningsplan biedt het inhoudelijke kader voor de inzet van de middelen in het kader van passend onderwijs.

Hiertoe voerde het Samenwerkingsverband een nieuwe wijze van toekenning en verantwoording van ondersteuningsmiddelen in, die zo min mogelijk (administratief) belastend is voor de scholen. Tot maart 2020 voerde het bureau van het Samenwerkingsverband gesprekken met 57 scholen over de kwaliteit van de ondersteuning en de doelmatige inzet van de ondersteuningsmiddelen. Daarna kwam het proces tot stilstand door de coronacrisis, want het was op de scholen 'alle hens aan dek' om het onderwijs te continueren. Vanaf september kregen de gesprekken weer doorgang en vonden er nog 26 plaats. Deze gesprekken leverden al een schat aan informatie op, die op zijn beurt weer ondersteunend is aan de verdere ontwikkeling van zowel het kwaliteitsbeleid als de schoolondersteuningsprofielen, mede in relatie tot het schoolplan. Zie hiervoor ook paragraaf 5.1.1.

Strategische communicatie

Strategische communicatie is een wezenlijk onderdeel van de kernactiviteiten van de netwerkorganisatie die het Samenwerkingsverband is, en bevat een ondersteunend instrumentarium om het ‘pakkende verhaal’ goed uit te dragen. In 2020 was fase drie gepland: bevestigen en behouden. Verschillende kenniskringen, smalltalks, themabijeenkomsten en kennisdelingen zouden door het bureau georganiseerd worden als een andere belangrijke poot voor het netwerk. Door de coronacrisis zijn er minder van dit soort activiteiten georganiseerd, en ook de ScholenArenA en het eerste Amsterdamse Docentencongres vonden geen doorgang. De online bijeenkomsten en bijvoorbeeld de podcast die gemaakt werd ter vervanging van de kennisdelingsbijeenkomsten voor de specialistische jeugdhulp in het speciaal onderwijs (SJSO) missen de sprankeling en de netwerkmogelijkheden. Wel werd door de coronacrisis eens te meer duidelijk hoe belangrijk het Amsterdamse netwerk is en wat de kwaliteiten ervan zijn. Korte lijnen, vertrouwen, samen optrekken en elkaar helpen brachten de samenwerking verder tot bloei. Een belangrijke aansporing om de lijn van deze strategische communicatie te blijven volgen.

Ook de ‘interne communicatie’ vraagt aandacht. Hiermee wordt de informatie-uitwisseling met de leden, directeuren en scholen bedoeld. Het vraagt, door de informatie-*overload*, extra aandacht om ervoor te zorgen dat de juiste informatie op tijd op de juiste plek terechtkomt en tot de juiste actie leidt. Een plan en de uitvoering hiervan waren voorzien in 2020, maar liepen vertraging op door gebrek aan sturing. De noodzaak blijft bestaan en de hierop gerichte activiteiten lopen door, zij het wat vertraagd.

Het bestuurlijke, organiserende en bedrijfsvoerende werk van het Samenwerkingsverband is professioneel en stabiel geborgd en voldoende toegerust – zowel wat betreft capaciteit als de benodigde, diverse competenties. Maar ‘ook wij ontwikkelen ons’ zoals in 'ons verhaal' staat. Dus zijn veel medewerkers actief met eigen scholing en ontwikkeling.

De coronacrisis laat zien dat flexibele inzet van capaciteit nodig is. Hiervoor wordt vooral zzp-capaciteit ingezet, maar nu de crisis langer duurt, is het ook aannemelijk dat juist van vaste medewerkers meer flexibiliteit wordt verwacht bij de uitvoering van hun taken.

Benodigde personele capaciteit

Voor sturing, beleid, projecten – als onderdeel van het ondersteuningsplan – en bedrijfsvoering is in 2021 een formatie nodig van 8,80 fte; zie tabel 1.

Aantal fte	2020 begroot	2020 gerealiseerd	2021
Directeur-bestuurder	1,00	1,00	1,00
Beleidsadviseurs	3,00	2,20	2,80
Controller(s)	1,70	1,70	1,00
HR-adviseur	0,05	0,00	0,00
Officemanager	0,70	0,86	1,00
Projectmedewerker/ -ondersteuning/ Trafficmedewerker	0,80	1,80	2,10
Communicatie	1,50	0,90	0,90
Totaal fte	8,75	8,46	8,80

Tabel 1: Bezetting bureau Samenwerkingsverband.

In totaal zijn in 2021 bij het Samenwerkingsverband ongeveer 20,2 fte aan het werk; 8,80 fte voor beleid, projecten en bedrijfsvoering, 8,0 fte uitvoerende onderwijsadviseurs en frontoffice-medewerkers en 3,40 fte uitvoerend bij de Toelatingsadviescommissie. De trafficmedewerker (0,5 fte) werkt als operationele kracht structureel ten behoeve van de organisatie van bijeenkomsten en de realisatie van producten van alle programma's en projecten.

Daarnaast zijn nog enkele medewerkers (0,8 fte) gedetacheerd door één van de schoolbesturen om activiteiten uit te voeren op het gebied van arbeidstoeliding en het voorzitterschap van zorgcoördinatoren in de vier windstreken. Verder maakt het Samenwerkingsverband gebruik van de diensten van vijf parttime zzp'ers (ongeveer 1,2 fte) voor programmamanagement, communicatie, tekstredactie en zo nodig voor het monitoren van specifieke leerlingenaantallen in Amsterdam.

Het aantal fte voor management en organisatie is in 2021 gelijk aan de begroting van 2020. De personele lasten stijgen slechts conform meerjarenbegroting als gevolg van periodieken en

indexaties.

De personele lasten van de onderwijsadviseurs zijn opgenomen in programmalijn 1, Focus op preventie op school, in de klas; die van de Toelatingsadviescommissie zijn opgenomen in programmalijn 3, Soepele overstappen binnen het onderwijs.

De salarisadministratie is uitbesteed aan Dyade. Er is geen (ziekte)verzuimverzekering afgesloten; het bestuur heeft voornamelijk besloten zelf risicodrager te zijn.

Het contract met de accountant loopt tot de controle van het jaarverslag 2020. Het Samenwerkingsverband is van plan de overeenkomst te verlengen tot 2021. De bedrijfs- en accountantskosten zijn opgesteld op basis van ervaringscijfers en contracten. De kosten komen overeen met die van 2020.

In de begroting 2021 is opnieuw een bedrag voor juridische bijstand opgenomen. In 2020 is de bijstand niet nodig geweest voor geschillen in het onderwijs. De kosten in 2020 zijn gemaakt voor advies voor het opstellen van een overeenkomst kosten voor gemene rekening. Bijstand voor geschillen in het onderwijs zou in de toekomst wel nodig kunnen zijn door de toenemende juridisering in het onderwijs, al blijven alle medewerkers van het bureau volop investeren in het voorkómen van geschillen.

5. Programmalijnen uit het ondersteuningsplan

Dit hoofdstuk geeft per programma de inhoud, de inspanningen en beoogd resultaat, de kosten en de verantwoordingswijze weer. In de begroting zijn de lasten op basis van de programma's uit het ondersteuningsplan opgesteld.

5.1 Focus op preventie op school, in de klas

Om zo veel mogelijk leerlingen in het onderwijs te bieden wat zij nodig hebben, is het van belang dat elke school goede basisondersteuning biedt aan alle leerlingen. Op die manier worden leer- en ontwikkelingsachterstanden voorkomen en krijgen alle jongeren gelijke kansen in het Amsterdamse voortgezet (speciaal) onderwijs. Met een preventieve aanpak in de klas weten onderwijsprofessionals wat er speelt en kunnen ze leerachterstanden, afstroom, verzuim en voortijdig schoolverlaten voorkomen. Zo'n aanpak bestaat uit het zorgen voor een positief pedagogisch klimaat, goed kijken naar leerlingen en tegemoetkomen aan verschillen.

5.1.1 Basisondersteuning

Het Samenwerkingsverband verwacht van elke school dat die basisondersteuning biedt en daarnaast – binnen de grenzen van haar mogelijkheden – extra ondersteuning voor leerlingen die dat nodig hebben. Voor het aanbod en de kwaliteit van de basisondersteuning heeft het Samenwerkingsverband in 2013 een Amsterdamse Standaard afgesproken. Het in stand houden en verder ontwikkelen van de basisondersteuning blijft van belang voor alle scholen. Het Samenwerkingsverband verstrekt middelen aan de scholen om (extra) ondersteuning te bieden aan leerlingen met een specifieke ondersteuningsbehoefte. Scholen kunnen deze middelen bijvoorbeeld besteden aan de interne zorgstructuur, versterken van het mentoraat, preventieve inzet door middel van leerlingbegeleiding, coaching en training, trajectklassen, scholing van docenten, inkoop van Toptrajecten en maatwerk voor individuele leerlingen. De hoogte van het ondersteuningsbudget is afhankelijk van het totaal beschikbare budget van het Samenwerkingsverband en van de overige programma's. Het zijn communicerende vaten: als de

deelname aan speciaal onderwijs, tussenvoorzieningen of bovenschoolse voorzieningen toeneemt, neemt het budget voor extra zorg voor de scholen af, en omgekeerd.

Voor de ondersteuning van docenten en mentoren is de daadkracht van het ondersteuningsteam van belang. Bepalend daarvoor zijn korte lijnen, heldere afspraken en een oplossingsgerichte aanpak. Daarmee kunnen de ondersteuning van de leerling op school en de ondersteuning van de leerling in het gezin goed op elkaar worden afgestemd. Om de interne zorgstructuur van scholen te versterken, bekostigt het Samenwerkingsverband de zorgcoördinator van elke schoollocatie van voortgezet (speciaal) onderwijs voor een dagdeel per week à € 8.000 per jaar.

Elke school beschikt, vanuit Altra Educé als uitvoeringsorganisatie, over een begeleider passend onderwijs. Het Samenwerkingsverband bekostigt deze begeleiders volgens een vaste staffel. De ouder- en kindadviseur vormt een belangrijke schakel in de aansluiting op de jeugdhulp die aanwezig is buiten de school. Over de rol, aanwezigheid en inzet van de ouder- en kindadviseur maakt de school afspraken met het Ouder- en Kindteam.

Inspanningen en beoogde resultaten

- Bewaken van de Amsterdamse Standaard voor de basisondersteuning en het verder ontwikkelen daarvan. Het Samenwerkingsverband zet daartoe de in 2019 gestarte gesprekken met scholen over de kwaliteit en de doelmatigheid van de ondersteuning voort. Als de gesprekken met alle scholen zijn afgerond, maakt het Samenwerkingsverband een analyse van de verkregen informatie. Het beoogde resultaat op samenwerkingsniveau is, dat het Samenwerkingsverband door de gesprekken inzicht krijgt in de kwaliteit van de ondersteuning en in de doelmatigheid van de inzet van de ondersteuningsmiddelen. Scholen reflecteren op hun ondersteuning en ontdekken door de dialoog de kwaliteit en de benodigde verbeteringsrichting.
- Financieren van de inzet van de voorzitters van de zorgcoördinatoren in de vier windstreken voor vier uur per week. De voorzitters zijn voor 0,1 fte gedetacheerd naar het Samenwerkingsverband.
- Jaarlijks evalueren en bijstellen van de inzet van de begeleiders passend onderwijs door Altra Educé zelf en door het Samenwerkingsverband.

- Maken van afspraken over de inzet van adviseurs, afkomstig uit cluster 1- en 2-scholen, voor consultatie en advies over taal-, spraak- en gehoorproblemen aan het voortgezet (speciaal) onderwijs.

Verantwoordingswijze

- Het budget voor ondersteuning is voor 2021 vastgesteld op € 6325.000: € 6.000.000 voor het voortgezet onderwijs en € 325.000 voor het voortgezet speciaal onderwijs. Dit is inclusief een incidentele verhoging van € 4.000.000 tot 2023.
- Sinds 2019 vragen scholen de ondersteuningsmiddelen aan en verantwoorden zij de besteding daarvan op basis van een format. Bij de verantwoording is de betrokkenheid van de zorgcoördinator vereist. Voor het voorbereiden en voeren van gesprekken over ondersteuning zet het Samenwerkingsverband beleidsmedewerkers en onderwijsadviseurs in. Dit is begroot onder het budget management en organisatie en onderwijsadviseurs
- De zorgcoördinatoren moeten aanwezig zijn bij de zorgcoördinatorenoverleggen (minimaal 80% aanwezigheid) en minimaal drie kenniskringen volgen, om de vergoeding van € 8.000 per jaar te ontvangen. Het Samenwerkingsverband maakt na akkoord van de verantwoording het bedrag per vestiging in december 2021 over. De begrote kosten voor de vergoeding van de inzet van de zorgcoördinatoren zijn € 620.000.
- Voor de inzet van de vier voorzitters van de zorgcoördinatoren heeft het Samenwerkingsverband een detacheringsovereenkomst afgesloten met de desbetreffende scholen voor vier keer 0,1 fte à € 35.000 totaal.
- De afspraken voor de inzet van de begeleiders passend onderwijs zijn vastgelegd in een dienstverleningsovereenkomst. Verantwoording vindt plaats via de jaarlijkse evaluatie. Het begrote bedrag voor 2021 is € 4.559.864. In dit bedrag is rekening gehouden met een indexatie van 3,5%.
- De afspraken met de cluster 2-school Viertaal zijn vastgelegd in een overeenkomst, die jaarlijks wordt geëvalueerd met de betrokken partijen, gericht op zowel kwantiteit als inhoud van de geboden adviezen. Voor dit programmaonderdeel is € 3.000 begroot.

5.1.2 Ondersteuning zieke leerlingen

De scholen voor voortgezet onderwijs van het Samenwerkingsverband kunnen via de onderwijsadviseurs extra ondersteuning aanvragen voor langdurig zieke leerlingen en leerlingen met een fysieke beperking die deels in staat zijn om regulier onderwijs te volgen. Leerlingen krijgen huisonderwijs gedurende maximaal 160 onderwijsuren per jaar, dan wel maximaal 4 onderwijsuren per week. Zieke leerlingen worden op deze wijze in staat gesteld om onderwijs te blijven volgen en om hun diploma in het reguliere onderwijs te behalen.

Adviseurs passend onderwijs voor langdurig zieke kinderen bieden deze ondersteuning vanuit Orion als uitvoeringsorganisatie. De adviseurs zijn verbonden aan het Expertisecentrum van Orion.

Inspanningen en beoogd resultaat

- Afnemen van een tevredenheidsonderzoek bij ouders en leerlingen na elk afgerond traject.
- Informeren van zorgcoördinatoren over de mogelijkheden van huisonderwijs.
- Continueren van de ondersteuning aan psychisch zieke leerlingen volgens de opgestelde voorwaarden.
- Begeleiden van zieke leerlingen die overstappen van het primair onderwijs naar het voortgezet onderwijs, en de ontvangende school voor voortgezet onderwijs voorbereiden op de komst van de zieke leerling.
- Evalueren van de afspraken met het Samenwerkingsverband primair onderwijs over de transferbegeleiding.

Verantwoordingswijze

De afspraken zijn vastgelegd in een overeenkomst die jaarlijks wordt geëvalueerd met de betrokken partijen. Elk halfjaar leveren de adviseurs passend onderwijs een evaluatie aan. De huisonderwijsdocenten staan onder contract bij het Expertisecentrum van Orion. De docenten factureren aan Orion, Orion stuurt per kwartaal een factuur van de kosten van de huisonderwijsdocenten aan het Samenwerkingsverband.

Voor dit programmaonderdeel is € 476.708 begroot.

5.1.3 Onderwijs aan hoogbegaafde leerlingen

Het bieden van passend onderwijs, ondersteuning en begeleiding aan meer- en hoogbegaafde leerlingen is onderdeel van de basisondersteuning van alle scholen voor voortgezet onderwijs in Amsterdam. Uit onderzoek¹ blijkt dat het in Amsterdam om 2,5% van de leerlingenpopulatie gaat; dat zijn ongeveer 800 leerlingen. Scholen geven zelf aan deze basisondersteuning nog onvoldoende te kunnen bieden en hebben behoefte aan vergroting van hun deskundigheid. Door middel van een subsidie van het ministerie van OCW werkt het Samenwerkingsverband in een vierjarig project aan kennisverbreding, deskundigheidsbevordering en innovatie met betrekking tot hoogbegaafdheid.

Inspanningen en beoogde resultaten

In 2020 heeft het Samenwerkingsverband in samenwerking met het Samenwerkingsverband primair onderwijs volop ingezet op het verbreden en verdiepen van de deskundigheid op de scholen met betrekking tot hoogbegaafdheid. Dit leidt tot het beter signaleren, diagnosticeren en begeleiden van alle typen meer- en hoogbegaafde leerlingen in het primair en voortgezet onderwijs. In 2020 zijn vele tientallen docenten en zorgcoördinatoren getraind. In 2021 gaat het Samenwerkingsverband door met de uitvoering van het project hoogbegaafdheid met de volgende acties:

- Ondersteunen van projecten op het gebied van hoogbegaafdheid op acht zogenoemde voorhoedescholen in Amsterdam.

¹ Kabki, M., Ondersteuning van hoogbegaafde leerlingen in het Amsterdamse voortgezet onderwijs. Novilo/VO op Niveau, Amsterdam, maart 2017.

- Bieden van scholing aan docenten om hoogbegaafdheid te signaleren en passend onderwijs voor die leerlingen in de scholen te organiseren. Het Samenwerkingsverband doet dit door zes opleidingsmodules aan te bieden. Hierdoor zijn in 2021 ongeveer 150 docenten beter toegerust voor de begeleiding van meer- en hoogbegaafde leerlingen.
- Beschikbaar stellen van drie van de opleidingsmodules aan leerkrachten uit het primair onderwijs. Deze modules gaan over de overstap van (hoog)begaafde leerlingen van het primair naar het voortgezet onderwijs.
- Organiseren van kennisdeling over (hoog)begaafde leerlingen voor leerkrachten en docenten in het primair en het voortgezet onderwijs, in samenwerking met de gemeente Amsterdam.
- Onderzoek doen naar de mogelijkheden om een extra aanbod voor begaafde leerlingen bovenschools aan te bieden. De inventarisatie van het toegankelijk maken van al bestaand aanbod vindt plaats in 2021.
- Onderzoek en kennisdeling over het detecteren, stimuleren en begeleiden van niet zo opvallende (hoog)begaafde leerlingen. Het onderzoek richt zich vooral op onderpresteerders en risicoleerlingen, maar met name ook op meisjes met een niet-westerse achtergrond.
- Het Samenwerkingsverband start met een pilot gericht op het beter kunnen bedienen van jonge hoogbegaafde leerlingen die nog niet klaar zijn voor het voortgezet onderwijs, maar al wel alle leerstof van het primair onderwijs hebben doorlopen. De invulling van deze pilot is in lijn met de drie scenario's die zijn voortgekomen uit het onderzoek van het Kohnstamm Instituut in 2020.

Verantwoordingswijze

De kosten van bovenstaande activiteiten voor 2021 zijn begroot op € 484.621. Verantwoording vindt plaats op basis van contractafspraken, inhoudelijke verslagen en tussenevaluaties, en uren- en factuurspecificaties. Het ministerie van OCW heeft € 239.552 beschikbaar gesteld.

5.1.4 Schoolondersteuningsprofiel

Het schoolondersteuningsprofiel biedt volgens de Wet op het voortgezet onderwijs duidelijkheid over het ondersteuningsaanbod van de school, maakt deel uit van het onderwijskundig beleid van de school en vormt een basis voor professionalisering en kwaliteitsverbetering van het onderwijs. De huidige schoolondersteuningsprofielen van de scholen beslaan doorgaans een periode van vier jaar en expireren in 2021. De wet schrijft voor dat scholen hun schoolondersteuningsprofiel elke vier jaar vaststellen.

Het Samenwerkingsverband heeft met de scholen een aanpak ontwikkeld om ervoor te zorgen dat de nieuwe schoolondersteuningsprofielen 2021-2025 tijdig gereed zijn. De aanpak is gericht op de totstandkoming van een ondersteuningsprofiel dat 'leeft' binnen de school, dat op de agenda van de schoolleiding staat en waarover het gesprek wordt gevoerd met en door docenten en medewerkers. Het Samenwerkingsverband stimuleert scholen dan ook de ondersteuning die ze leerlingen bieden te evalueren alvorens een nieuw schoolondersteuningsprofiel op te stellen. Voor de zelfevaluatie en het schoolondersteuningsprofiel heeft het Samenwerkingsverband een handreiking en een richtlijn opgesteld en onder de scholen verspreid.

Het schoolondersteuningsprofiel is echter geen plan, het schoolplan is dat wel. Het Samenwerkingsverband vraagt daarom van scholen om doelen op het gebied van ondersteuning in het schoolplan op te nemen en deze binnen de jaarcyclus te evalueren.

Inspanningen en beoogde resultaten

- Op verzoek scholen ondersteunen bij het evalueren van de ondersteuning die ze bieden aan leerlingen.
- Op verzoek scholen ondersteunen bij de opstelling van het nieuwe schoolondersteuningsprofiel.
- De nieuwe schoolondersteuningsprofielen van de scholen zijn voor 1 juni 2021 ingediend bij het Samenwerkingsverband.
- Publicatie van de schoolondersteuningsprofielen op de websites van de scholen op uiterlijk 1 september 2021.

Verantwoordingswijze

Voor het ondersteunen van scholen bij het evalueren van de ondersteuning en/of het opstellen van schoolondersteuningsprofielen zet het Samenwerkingsverband beleidsadviseurs in die worden bekostigd uit het budget voor management en organisatie.

5.1.5 Professionalisering

Door middel van professionalisering levert het Samenwerkingsverband een bijdrage aan de kwaliteit van de ondersteuning van leerlingen op de scholen. Het Samenwerkingsverband zet enerzijds in op professionalisering van scholen wat betreft de basisondersteuning, zoals beschreven in de Amsterdamse Standaard voor de basisondersteuning. Daarbij ligt de focus op preventie en passend onderwijs in de klas (passend onderwijzen) en op kwaliteitsverbetering van het ondersteuningsaanbod op scholen. Anderzijds is er op alle niveaus (van docent tot bestuurder) behoefte om rollen, taken, verantwoordelijkheden en posities te versterken. Naast inhoudelijke thema's is in de professionaliseringsactiviteiten dan ook aandacht voor het versterken van (informeel) leiderschap.

Inspanningen en beoogde resultaten

Om de basisondersteuning die scholen bieden te versterken, biedt het Samenwerkingsverband verschillende activiteiten aan:

- zorgcoördinatorenoverleg;
- procesbegeleiding;
- bijeenkomst nieuwe zorgcoördinatoren;
- kenniskringen;
- trainingen, zoals mentortrainingen, handelingsgericht werken, werken met een ontwikkel perspectiefplan (OPP), gesprekstechnieken;
- (thematische) intervisie voor zorgcoördinatoren.

Verantwoordingswijze

De kosten voor de professionaliseringsactiviteiten worden vergoed op basis van contractafspraken en verantwoord door middel van een inhoudelijk verslag en evaluatie. Hiervoor is € 30.000 begroot.

5.1.6 Inzet bij preventieve aanpak scholen

Jongeren die hun school afmaken, hebben meer kans op een baan, een redelijk salaris en een prettig sociaal netwerk dan jongeren die uitvallen op school. Het lukt Amsterdamse scholen over het algemeen goed om leerlingen hierbij te helpen. Het werk van het bureau van het Samenwerkingsverband is erop gericht om schooluitval en verzuim zo veel mogelijk te voorkomen. Bij het voorkomen van schooluitval wordt ook samengewerkt met netwerkpartners: gemeente, Leerplicht en Ouder- en Kindteam.

5.6.1.1 Inzet onderwijsadviseurs

De onderwijsadviseurs van het Samenwerkingsverband adviseren scholen, ouders en ketenpartners over de uitvoering van de geboden basis- en extra ondersteuning, en de inzet van (bovenschoolse) voorzieningen. In samenwerking met de scholen en ketenpartners spannen de onderwijsadviseurs zich ervoor in dat leerlingen die vastlopen in het onderwijs of zorgwekkend verzuimen zo snel mogelijk de juiste hulp ontvangen.

In de begroting 2021 wordt uitgegaan van de volgende bezetting:

Aantal fte	2020 begroot	2020 gerealiseerd	2021
Onderwijsadviseurs	7,2	7,2	7,2
Frontoffice	1,6	0,8	0,8
Totaal fte	8,8	8,0	8,0

Tabel 2: Bezetting onderwijsadviseurs en frontoffice.

De personele bezetting van de onderwijsadviseurs is in 2020 op peil gebracht door het aannemen van een nieuwe medewerker. Deze bezetting is nodig omdat de onderwijsadviseurs meer netwerkactiviteiten op zich hebben genomen en meer outreachend en preventief werken. Bovendien zijn de onderwijsadviseurs de scholen meer gaan ondersteunen door middel van advies en trainingen, bijvoorbeeld mentortraining. Daarnaast is elke onderwijsadviseur accounthouder ten behoeve van een specifieke ondersteuning, zoals School2care, Toptrajecten, zieke leerlingen en niet-schoolse voorzieningen.

Inspanningen en beoogde resultaten

- Adviseren over de uitvoering van de zorgplicht, basis- en extra ondersteuning, het gebruik van (bovenschoolse) voorzieningen en de werkwijze voor het voorkomen van schooluitval.
- Zorgvuldig afhandelen van alle aanvragen voor de bovenschoolse voorzieningen, de inzet van middelen en alle overige vragen en consulten binnen de gestelde termijn.
- Continueren van de schoolbezoeken om scholen aan te sporen vaker en/of eerder preventieve hulp in te roepen wanneer er sprake is van frequent of zorgelijk ziekteverzuim.
- Alle thuiszittersdossiers tijdig in behandeling nemen in samenwerking met de ketenpartners.
- Ondersteuning bieden bij de terugkeer van leerlingen uit het voortgezet speciaal onderwijs naar het reguliere voortgezet onderwijs.
- Een plan opstellen om de tevredenheid van scholen over de samenwerking met de onderwijsadviseurs te evalueren.
- Gastcolleges over passend onderwijs geven bij lerarenopleidingen van de Hogeschool van Amsterdam.

Verantwoordingswijze

- Jaarlijks vindt een kwalitatieve en kwantitatieve evaluatie van de verschillende taken van de onderwijsadviseurs plaats. Voor dit programmaonderdeel is € 714.758 personele kosten begroot.
- Voor de doorontwikkeling van het digitale systeem Lisa, dat gebruikt wordt door de onderwijsadviseurs en de Toelatingsadviescommissie, is € 100.000 begroot.

5.1.6.2 Samenwerking met ketenpartners ten aanzien van voorkomen van verzuim en thuiszitten

Het Samenwerkingsverband werkt samen met de gemeente Amsterdam en het Samenwerkingsverband primair onderwijs Amsterdam Diemen aan het voorkomen van verzuim en thuiszitten. Doel van deze samenwerking in Amsterdam is om verzuimende en thuiszittende leerlingen zo snel mogelijk een passend aanbod te bieden van onderwijs, waar nodig aangevuld met jeugdhulp. Tot en met 2020 was daarvoor een specifiek programma ingericht: de Amsterdamse thuiszittersaanpak. Vanaf 2021 nemen de betrokken organisaties de onderdelen

uit deze aanpak op in hun eigen reguliere werkwijze. De directeur-bestuurders van de Amsterdamse samenwerkingsverbanden, het hoofd Onderwijs en het hoofd Jeugd van de gemeente blijven elkaar ontmoeten op dit onderwerp.

Inspanningen en beoogde resultaten samenwerking met netwerkpartners

- Voortzetten van de samenwerking met ketenpartners rond verzuim van preventie en thuiszitten, met als doel om voor leerlingen zo snel mogelijk een passend aanbod te realiseren van onderwijs, waar nodig aangevuld met jeugdhulp.
- Bijdragen aan het Doorstroomoverleg Thuiszitters. Dit is een stedelijk overleg waarin de Samenwerkingsverbanden primair en voortgezet onderwijs Amsterdam-Diemen en de gemeente scholen helpen om hun leerlingen die niet naar school gaan weer naar school te begeleiden, met inzet van (gespecialiseerde) jeugdhulp waar nodig. School, ouders en leerling zijn zo veel mogelijk aanwezig bij dit overleg.
- In beeld hebben van alle niet-schoolgaande leerlingen bij de gemeente en het Samenwerkingsverband en zo snel mogelijk handelen voor deze leerlingen door de scholen.
- Deelnemen aan het International Network on School Attendance en de kennis en visie vanuit dit netwerk delen en verder uitbouwen met de Amsterdamse scholen en netwerkpartners.

Verantwoordingswijze

Deze activiteiten worden uitgevoerd in gesprek met ketenpartners en verantwoord in het jaarverslag van het Samenwerkingsverband. Voor dit onderdeel is € 89.000 begroot.

5.1.7 Investeren in pedagogisch klimaat, sociale veiligheid en een positief sociaal netwerk op school

Leerlingen die zich gezien, verbonden met anderen, veilig en uitgedaagd voelen, zijn eerder geneigd naar school te blijven gaan. Een goed pedagogisch klimaat op school en een stevig sociaal netwerk voorkomen verzuim en stimuleren de ontwikkeling van leerlingen. Vanuit de regionale plusmiddelen ter voorkoming van voortijdig schoolverlaten ondersteunt het Samenwerkingsverband scholen die beproefde werkwijzen gebruiken om hun pedagogisch klimaat en veiligheid te versterken, en die jongeren helpen om hun sociale netwerk op te

bouwen. Voorbeelden daarvan zijn werkwijzen als de Transformatieve school, Positive Behaviour Support, Vreedzame school, Plezier op School en schooljongerenwerk.

Inspanningen en beoogde resultaten

- Verbinden van leerlingen aan school en daarmee verminderen van verzuim en schooluitval.
- Vergroten van welbevinden van leerlingen op school.
- Opbouwen van een netwerk van scholen rond het thema pedagogisch klimaat, sociale veiligheid en een positief sociaal netwerk op school.

Verantwoordingswijze

De inzet op dit thema wordt verantwoord met een inhoudelijk verslag. Dit project wordt bekostigd vanuit twee subsidies en het Samenwerkingsverband; € 245.000 uit de plusmiddelen, € 100.000 uit de werkagenda en € 300.000 door het Samenwerkingsverband.

5.1.8 Innovatiegelden

Het Samenwerkingsverband stimuleert innovatieve projecten in scholen en stelt daarvoor middelen beschikbaar. In de zomer van 2020 nodigde het Samenwerkingsverband scholen uit om innovatieve projectvoorstellen in te dienen, die – in tegenstelling tot voorgaande jaren – direct werden beoordeeld. De projecten dragen bij aan de doelen van het *Ondersteuningsplan 2019-2023*. Ook voor het verankeren van initiatieven die zijn ontwikkeld tijdens de coronacrisis, bijvoorbeeld op het gebied van digitaal onderwijs en digitale samenwerking en coaching, konden scholen projectplannen indienen. Om de kwaliteit, haalbaarheid en effectiviteit van de innovatie te vergroten, ontving elke school concrete feedback op het plan en eventuele suggesties voor aanpassing.

Het Samenwerkingsverband vindt samenwerking en kennisuitwisseling belangrijk. Elk project levert een concreet overdraagbaar product en/of advies voor andere scholen op. Ook organiseert het Samenwerkingsverband (tussentijdse) bijeenkomsten, waarbij de projectleiders van de verschillende projecten in deelgroepen de voortgang bespreken en opgedane ervaring uitwisselen.

Inspanningen en beoogde resultaten

- Starten van minimaal 10 innovatieve projecten in 2021 bij de scholen.
- Continueren van 16 – al in 2020 gestarte - innovatieve projecten bij de scholen.
- Organiseren van (online) bijeenkomsten waarin scholen de voortgang en opgedane ervaring met elkaar delen.
- Voeren van tussentijdse gesprekken met de scholen over borging van het project, en kennisdeling (bijvoorbeeld door middel van posterpresentatie of workshop) over het project met andere scholen van het Samenwerkingsverband.
- Presenteren van de opbrengsten van de projecten op het platform van het Samenwerkingsverband.
- Organiseren van een nieuwe ronde voor innovatieprojecten die in 2022 starten.

Verantwoordingswijze

Het Samenwerkingsverband stelt in de jaren 2019 t/m 2023 1 miljoen euro per jaar beschikbaar voor innovatieve projecten op scholen. Verantwoording vindt plaats op basis van projectverantwoordingen door middel van een inhoudelijk en financieel verslag van de desbetreffende scholen. Begroot voor dit programmaonderdeel in 2021 is € 1.000.000.

5.1.9 Specialistische Jeugdhulp in het Speciaal Onderwijs (SJSO)

Vanaf schooljaar 2018-2019 zet de gemeente Amsterdam in op de transitie van jeugdhulp door jeugdhulp te bieden in het speciaal onderwijs: Specialistische Jeugdhulp in Speciaal Onderwijs (SJSO). Binnen SJSO werken specialistische jeugdhulp en speciaal onderwijs intensief samen om kinderen en jongeren op deze scholen een ononderbroken schoolloopbaan te bieden. SJSO wordt ingezet op alle scholen voor (voortgezet) speciaal onderwijs, speciaal basisonderwijs, praktijkonderwijs en tussenvoorzieningen. Juist voor de kinderen op het speciaal onderwijs is die nauwe samenwerking nodig: korte lijnen, zonder verwijzing via een wijkteam.

Het Samenwerkingsverband heeft trekkingsrecht voor de tussenvoorzieningen, voor de praktijkscholen die niet binnen een onderwijsbestuur voor speciaal onderwijs vallen, en voor SJSO binnen de Top-trajecten. Dit betekent dat het Samenwerkingsverband voor deze scholen optreedt in de onderhandelingen over de verdeling van de jeugdhulp (fte's). In 2020 heeft de

gemeente Amsterdam een nieuwe aanbesteding gedaan voor de inkoop van jeugdhulp. De gemeente Amsterdam is van plan om in 2021 een bezuiniging in het SJSO-aanbod door te voeren. Op de scholen waarvoor het Samenwerkingsverband het trekkingsrecht heeft, coördineert het Samenwerkingsverband de gevolgen van de veranderingen in de inkoop.

Inspanningen en beoogde resultaten

- Monitoren van de geboden SJSO op de scholen waarvoor het Samenwerkingsverband trekkingsrecht heeft.
- Coördineren van de gevolgen van de nieuwe aanbesteding door de gemeente, op de scholen waarvoor het Samenwerkingsverband trekkingsrecht heeft.
- Organiseren van intervisie voor de scholen die vanuit het Samenwerkingsverband SJSO krijgen.
- Actieve deelname aan zowel de stuurgroep als de werkgroep SJSO.
- Organiseren van kennisdelings- en netwerkbijeenkomsten voor alle betrokken partijen bij SJSO in opdracht van de stuurgroep.

Verantwoording

Deelname aan de stuurgroep en de werkgroep wordt bekostigd uit het budget voor management en organisatie. Kennisdelingsactiviteiten worden bekostigd in samenwerking met de gemeente Amsterdam en de schoolbesturen van het voortgezet speciaal onderwijs. Voor dit programmaonderdeel is € 6.000 begroot.

5.2 In stand houden van een samenhangend netwerk van voorzieningen

Het Samenwerkingsverband is verantwoordelijk voor de instandhouding van een netwerk van voorzieningen. Het betreft voorzieningen die – al dan niet tijdelijk – onderwijs bieden aan leerlingen met complexe of specifieke onderwijs- en ondersteuningsbehoeften.

Het Samenwerkingsverband verschuift daarbij de focus naar het reguliere onderwijs. De activiteiten zijn er steeds meer op gericht om ook leerlingen met specifieke onderwijs- en ondersteuningsbehoeften binnen de reguliere scholen te ondersteunen. Het doel is om hen zo

binnen het reguliere onderwijs te houden en (tijdelijke) schoolwisselingen te voorkomen. Zo stimuleert het Samenwerkingsverband onder meer doorplaatsing van leerlingen van het voortgezet speciaal onderwijs naar de tussenvoorzieningen, ambulante Toptrajecten op de school zelf en trajectvoorzieningen en andere maatwerkoplossingen binnen reguliere scholen. Ook het intensiveren van de samenwerking tussen het voortgezet onderwijs en voortgezet speciaal onderwijs draagt hieraan bij. Tegelijkertijd wordt een begin gemaakt met het verminderen van het aantal leerlingen op enkele locaties voor voortgezet speciaal onderwijs in de diplomagerichte stroom.

5.2.1 Tussenvoorzieningen

Tussenvoorzieningen zijn scholen die specialistische ondersteuning bieden aan leerlingen met specifieke onderwijs- en ondersteuningsbehoeften. De tussenvoorzieningen hebben een belangrijke rol in het voorkomen dat een leerling in het voortgezet speciaal onderwijs wordt geplaatst. Ook nemen zij leerlingen op uit het voortgezet speciaal onderwijs. De tussenvoorzieningen hebben vanwege hun specialistische karakter een regionale functie; er zitten relatief veel leerlingen van buiten Amsterdam en Diemen op deze scholen.

School	Totaal 1-10- 2020	Totaal 1-10- 2019	Totaal 1-10- 2018	Totaal 1-10- 2017	Totaal 1-10- 2016	Totaal 1-10- 2015
Apollo	298	270	256	238	245	242
Hogelant	130	132	119	134	130	99
Iedersland	161	180	214	224	209	230
Metis	79	81	75	80	72	66
Tobias	186	188	188	186	187	183
Totaal	854	851	852	862	843	820

Tabel 3: Totaalaantal leerlingen tussenvoorzieningen 1 oktober 2015 t/m 2020.

Bron: Schooladministratie.

De totale omvang van de tussenvoorzieningen tezamen is de afgelopen jaren vrij stabiel, te weten 1,8% - 1,9% van alle leerlingen in het voortgezet onderwijs. Onderstaand overzicht toont het verloop van de leerlingen op de tussenvoorzieningen in de afgelopen jaren.

De tussenvoorzieningen ontvangen extra middelen van het Samenwerkingsverband: ondersteuningsmiddelen, extra inzet van begeleiders passend onderwijs en inzet van specialistische jeugdhulp in het speciaal onderwijs (SJSO). Daarnaast bekostigt het Samenwerkingsverband aanvullend de leerlingen woonachtig in Amsterdam en Diemen die geen aanwijzing hebben voor het leerwegondersteunend onderwijs (zie tabel 4). Ook bekostigt het Samenwerkingsverband voor leerlingen die na 1 oktober instromen zonder aanwijzing leerwegondersteunend onderwijs, deze bekostiging leerwegondersteunend onderwijs voor de resterende maanden van dat schooljaar dat de leerling onderwijs geniet.

School	Lwoo A'dam-Diemen	Lwoo buiten A'dam-Diemen	Regulier A'dam-Diemen	Regulier buiten A'dam-Diemen
Apollo	15	2	206	75
Hogelant	96	11	20	3
Iedersland	103	1	54	3
Metis	-	-	63	16
Tobias	135	23	18	10
Totaal	349	37	361	107

Tabel 4: Aantal leerlingen tussenvoorzieningen 1-10-2020.

Bron: Schooladministratie.

Inspanningen en beoogde resultaten

- Behouden van flexibel aanbod op de tussenvoorzieningen met het oog op mogelijke groei en gezien de rol van de tussenvoorzieningen bij het doorplaatsen van leerlingen uit het voortgezet speciaal onderwijs naar het reguliere onderwijs (zie paragraaf 5.3.2.3).

- Uitvoeren aanvullend onderzoek bij de tussenvoorzieningen naar aanleiding van het rapport *Zicht op zorgen*². Dit rapport geeft inzicht in de ondersteuningsbehoeften van leerlingen in regulier onderwijs, tussenvoorzieningen en speciaal onderwijs, en in de invoering van *opting out*.
- Uitwerken van een samenhangend (beleidsmatig en financieel) plan voor de tussenvoorzieningen naar aanleiding van het hierboven genoemde aanvullende onderzoek en de invoering van *opting out* leerwegondersteunend onderwijs.
- Voeren van gesprekken met omliggende samenwerkingsverbanden over grensverkeer en de specialistische regionale functie van de tussenvoorzieningen, zodat de scholen afdoende aanvullende bekostiging voor hun leerlingen uit de regio's ontvangen.

Verantwoordingswijze

De tussenvoorzieningen ontvangen van het Samenwerkingsverband de bekostiging voor leerwegondersteunend onderwijs voor de Amsterdamse leerlingen die hier geen indicatie voor hebben. In 2021 is het bedrag dat hiervoor door het ministerie van OCW is vastgesteld € 4.868,91. Het Metis Montessori Lyceum ontvangt een bedrag van € 5.850 voor Amsterdamse leerlingen in de *special classes*. Voor dit onderdeel is € 1.819.484 begroot.

5.2.2 Toptrajecten

De Toptrajecten zijn voor Amsterdamse leerlingen die de capaciteit hebben om het reguliere onderwijs goed af te ronden, maar bij wie dat om verschillende redenen even niet lukt. Een Toptraject is een intensief ambulante traject waarin leerling, school en ouders samen aan de slag gaan om te zorgen dat de leerling zijn of haar schoolloopbaan in het reguliere voortgezet onderwijs succesvol kan voortzetten. De uitgangspunten van handelingsgericht werken vormen de basis voor de didactische begeleiding vanuit Toptrajecten.

In elke windstreek van het Samenwerkingsverband werkt een Topteam samen met het netwerk van scholen om dit mogelijk te maken. Een leerling volgt binnen een Toptraject zo veel mogelijk onderwijs op zijn of haar stamschool.

² Evaluatieonderzoek naar de onderwijsbehoefte van leerlingen in het Samenwerkingsverband VO Amsterdam-Diemen, juli 2020, mevrouw dr. I.E. Berends en mevrouw drs. S. Koot, PI Research.

Sommige leerlingen volgen het onderwijsprogramma van hun stamschool deels in een zogenoemde 'Topklas'. De leerlingen die onderwijs volgen in één van de vier Amsterdamse Topklassen, zijn daar één tot vier dagen per week. Dat laatste is een uitzondering. Dagelijks begeleidt een vaste docent drie of vier leerlingen in de Topklas, door middel van individuele coaching op hun leerdoelen voor het Toptraject.

Inspanningen en beoogde resultaten

- Tijdig door scholen inschakelen van Toptrajecten, bij voorkeur op de eigen school.
- Bieden van 80 Toptrajecten door Altra gedurende het (school)jaar.
- Monitoren van alle leerlingen in de Toptrajecten door Altra ten behoeve van onder meer een kwantitatieve evaluatie en jaarverslag.
Beoogd resultaat: 80% van de leerlingen voor wie een Toptraject is ingezet, volgt na een jaar nog regulier voortgezet onderwijs.
- Evalueren van de Toptrajecten, waarbij ook de kosten worden afgezet tegen het opgeleverde resultaat.
- Houden van toezicht op de onderwijskwaliteit in de Topklassen. Dat gebeurt cyclisch en planmatig, conform de herstelopdracht van de Inspectie van het Onderwijs. Eén keer per jaar voert het Samenwerkingsverband zelf een audit uit naar de onderwijskwaliteit; een tevredenheidsonderzoek onder leerlingen, ouders en scholen maakt hier onderdeel van uit.

Verantwoordingswijze

Met de uitvoerende organisatie Altra is een dienstverleningsovereenkomst gesloten voor het schooljaar 2020-2021. Voor een Topklasplaatsing ontvangen de scholen een factuur volgens het 'geld volgt leerling'-principe.

Het Samenwerkingsverband betaalt een vergoeding aan de scholen waarin een Topklas aanwezig is. Voor dit totale programmaonderdeel is € 1.015.100 begroot. De projectleider van het Samenwerkingsverband wordt bekostigd vanuit het budget voor management en organisatie.

5.2.3 LINK

De scholen voor voortgezet onderwijs kunnen via de onderwijsadviseurs het kortdurende traject LINK aanvragen voor thuiszittende leerlingen met angst- en stemmingsproblematiek.

In dit traject kunnen leerlingen hun schoolgang normaliseren, worden hun onderwijsbehoeften geformuleerd en wordt de leerling voorbereid op een passende plek binnen het reguliere onderwijs, bij voorkeur op de school van herkomst.

LINK biedt leerlingen op een goed bereikbare, veilige locatie onderwijs op maat, waarbij de leerlingen worden begeleid door ervaren docenten, een orthopedagoog, een hulpverlener en een begeleider passend onderwijs in samenwerking met de eigen ggz-behandelaar, ouders en school van herkomst.

Inspanningen en beoogd resultaat:

- Geven van voorlichting over LINK, zodat scholen LINK tijdig inschakelen.
- Bieden van het traject LINK aan 20 leerlingen per jaar.
- Monitoren van alle leerlingen ten behoeve van een kwantitatieve en kwalitatieve evaluatie. Beoogd resultaat: 80% van de leerlingen voor wie een traject LINK is ingezet, volgt na een jaar nog regulier voortgezet onderwijs.
- Afnemen van een tevredenheidsonderzoek onder leerlingen, ouders en scholen.
- Deelnemen van LINK aan het onderzoek *Weten wat werkt: Op weg naar een handreiking voor interventies bij schoolweigering* van dr. D.A. Heyne, verbonden aan de universiteit Leiden.

Verantwoordingswijze

Orion is de uitvoerende organisatie van LINK. De afspraken in de dienstverleningsovereenkomst worden jaarlijks geëvalueerd en zijn in lijn met het handboek en de programmabeschrijving. Elk halfjaar levert Orion cijfers over in- en uitstroom aan. Op basis hiervan evalueren de accounthouder en de coördinator van LINK elke zes maanden de trajecten en de stand van zaken bij LINK. Voor LINK is € 204.237 begroot.

5.2.4 Pilot integratieklas leerlingen met verstandelijke beperking

Het Samenwerkingsverband werkt samen met stichting Leerzaam Amsterdam en de gemeente Amsterdam aan de totstandkoming van een integratieklas voor leerlingen met een verstandelijke beperking (bijvoorbeeld het syndroom van Down) in het reguliere voortgezet onderwijs. In 2020 gaven enkele schoolbestuurders in het Samenwerkingsverband aan de mogelijkheden hiervoor verder te willen onderzoeken. Dat verliep in 2020 trager dan gewenst door de gevolgen van de coronacrisis, maar de verkenning gaat door in 2021.

Inspanningen en beoogde resultaten

- Onderzoeken naar de mogelijkheden een integratieklas voor leerlingen met een verstandelijke beperking te starten in het Amsterdamse voortgezet onderwijs.
- Uitwerken van een stapsgewijze ontwikkeling in de richting van een integratieklas met één of enkele schoolteams in de vorm van een pilot, te beginnen met enkele leerlingen.
- Kennis en ervaring uitwisselen met het primair onderwijs op dit thema.

Verantwoordingswijze

Verantwoording vindt plaats op basis van een inhoudelijk verslag. De kosten à € 6.250 worden voor de helft gefinancierd vanuit de werkagenda passend onderwijs.

5.2.5 Ondersteuning van nieuwkomers

Amsterdam kent een wisselende instroom van nieuwkomers van buiten Nederland die in het Amsterdamse voortgezet onderwijs een plek vinden. De Internationale Schakelklassen (ISK) van het Mundus College en het Montessori Lyceum Oostpoort organiseren voor deze leerlingen extra ondersteuning vanuit de plusmiddelen. Dat gaat bijvoorbeeld om de inzet van een extra onderwijsassistent of een contactfunctionaris, of om een pilot met aanbod voor een specifieke groep nieuwkomers, bijvoorbeeld jonge leerlingen die meer gemotiveerd zijn voor arbeid dan voor school.

Binnen de Internationale Schakelklassen zijn er jongeren met de Nederlandse nationaliteit die na 1 oktober starten. Voor deze leerlingen ontvangen de scholen geen bekostiging vanuit het Rijk. Het Samenwerkingsverband geeft de desbetreffende schoolbesturen (Esprit Scholen en Montessori Scholengemeenschap Amsterdam) een vergoeding voor het onderwijs aan deze leerlingen.

Inspanningen en beoogde resultaten

- Inzetten door de scholen van gespecialiseerde expertise in de vorm van een onderwijsassistent, een begeleider passend onderwijs, een vluchtelingencoördinator en een Contactfunctionaris Allochtone Leerlingen voor Arabisch en Turks sprekende leerlingen (Mundus), en Arabisch, Turks, Urdu en Ghanees (Montessori Lyceum Oostpoort).
- Organiseren door de scholen van trainingen; voor leerlingen bijvoorbeeld sociale vaardigheidstraining en voor docenten bijvoorbeeld traumasensitief lesgeven.
- Uitvoeren van een pilot door het Mundus College en Luca Praktijkschool samen met School2Work en de gemeente Amsterdam, gericht op 'leren buiten school'. Doel van de pilot is om een aanbod te ontwikkelen dat aantrekkelijk is voor praktijkleerlingen die graag willen werken maar dat eigenlijk niet mogen, omdat ze nog leerplichtig zijn. Voor deze leerlingen organiseren het Mundus College en School2Work leren buiten de schoolmuren.
- Uitvoeren van een pilot door Luca Praktijkschool en de gemeente Amsterdam voor bijna 18-jarige ISK-praktijkleerlingen. Het doel is om deze leerlingen naast de ISK-lessen op school direct te laten leren in de beroepspraktijk. Op deze manier kunnen deze leerlingen na de Internationale Schakelklas sneller doorstromen naar het middelbaar beroepsonderwijs, waar ze bij leeftijdsgenoten kunnen aansluiten.
- Bekostigen van veertig nieuwkomers met de Nederlandse nationaliteit in de Eerste Opgangscholen, ongeacht het instroommoment in het schooljaar.

Verantwoordingswijze

De extra ondersteuning op deze scholen is vanuit de plusmiddelen begroot op € 200.000. Verantwoording van de plusmiddelen vindt plaats op basis van een jaarlijks inhoudelijk en financieel verslag.

Voor het uitvoeren van een pilot op Luca Praktijkschool is € 60.000 begroot; dit wordt bekostigd vanuit de plusmiddelen.

De niet-bekostigde nieuwkomers kent het Samenwerkingsverband aan het einde van het schooljaar toe aan de desbetreffende schoolbesturen op basis van door hen aangeleverde

bewijsstukken (uit het leerlingvolgsysteem), waaruit op leerlingenniveau het aantal niet-bekostigde nieuwkomers blijkt. Voor dit programmaonderdeel is € 298.000 begroot.

5.2.6 Avo-onderwijs School2Work

School2Work is een traject waarin praktisch leren, anders dan op school, vooropstaat voor leerlingen uit de hele stad die dreigen uit te vallen en geïnteresseerd zijn in werken in de techniek of groen. Een leerling krijgt onderwijs op het niveau dat voorbereidt op een beroepsgerichte vervolgopleiding en maakt daarnaast onder leiding van een werkmeester kennis met verschillende technische basisvaardigheden. Door de samenwerking met het Mundus College, dat binnen School2Work voor alle leerlingen een onderwijsprogramma op maat biedt, genieten de jongeren bij School2Work toch onderwijs.

Inspanningen en beoogde resultaten:

- Een docent van het Mundus College geeft Nederlands, rekenen en leren, loopbaan en burgerschaponderwijs aan jongeren bij School2Work.
- Monitoren van deze leerlingen ten behoeve van een kwantitatieve en kwalitatieve evaluatie. Beoogd resultaat: voorkomen van schooluitval; doorstroom van leerlingen naar werk of vervolgopleiding.

Verantwoordingswijze

Vanuit de plusmiddelen financiert het Samenwerkingsverband het onderwijs in de algemeen vormende vakken. Hiervoor is een bedrag van € 60.000 begroot.

5.2.7 Niet-schoolse voorzieningen

Amsterdam kent diverse niet-schoolse voorzieningen die programma's, coaching en soms ook vormen van onderwijs bieden aan jongeren tussen de 16 en 23 jaar (of jonger) die zijn uitgevallen of dreigen uit te vallen. Het gaat veelal om particuliere initiatieven met in totaal een paar honderd leerlingen. Formeel heeft het Samenwerkingsverband geen bemoeienis met deze niet-schoolse trajecten, maar scholen verwijzen de leerlingen wel door naar deze voorzieningen.

In 2019 stelde het Samenwerkingsverband een aanmeldingsroute op. Leerlingen gaan alleen naar een niet-schoolse voorziening als Leerplicht instemt en de school een positief advies heeft gekregen van de onderwijsadviseurs. Plaatsing gaat altijd gepaard met een individueel plan van aanpak (ontwikkelingsperspectiefplan), is tijdelijk en is zo veel mogelijk gericht op terugkeer naar onderwijs.

Inspanningen en beoogde resultaten

- Adviseren van scholen door de onderwijsadviseurs, of vanuit de voorziening die het beste bij de leerling past. Zij adviseren over het vervolgperspectief en zien toe op naleving van de opgestelde aanmeldingsroute.
- Steeds in gesprek blijven van accounthouders met deze voorzieningen, om te zorgen dat leerlingen er niet langer dan nodig van gebruikmaken en een perspectief hebben.
- Deelnemen door de accounthouder van het Samenwerkingsverband aan de werkgroep Niet-schoolse voorzieningen, met de gemeente Amsterdam, Leerplicht en het mbo. De werkgroep monitort de toeleiding, het aanbod, de uitstroom en de nazorg.

Verantwoordingswijze

De inzet van de onderwijsadviseurs valt onder programmaonderdeel 5.1.6, Inzet bij preventieve aanpak scholen.

5.2.8 Maatwerk voor scholen

Het Samenwerkingsverband stelt financiële middelen ter beschikking voor scholen die maatwerk voor hun school organiseren. *Maatwerk voor scholen* is bedoeld voor ondersteuning op school, in de klas om:

- a) leerlingen binnen het reguliere voortgezet onderwijs te houden en schoolwisselingen te voorkomen;
- b) leerlingen vanuit het voortgezet speciaal onderwijs deels of volledig te plaatsen in het voortgezet onderwijs.

Mogelijke oplossingsrichtingen zijn:

- Inrichten van plus- of trajectklassen, bestemd voor leerlingen die tijdelijk meer steun en hulp nodig hebben en voor leerlingen die uit het voortgezet speciaal onderwijs

overstappen naar regulier onderwijs en zo geleidelijk kunnen instromen in de nieuwe groep.

- Mogelijk maken van symbiose, waarbij leerlingen uit het voortgezet speciaal onderwijs een deel van de lessen volgen in het reguliere voortgezet onderwijs.
- (Preventief) inzetten van specialistische expertise uit het voortgezet speciaal onderwijs, bijvoorbeeld in de vorm van co-teaching.
- Inzetten van onderwijsassistenten, gericht op ondersteuning in (bepaalde) klassen.
- Co-teaching door docenten van de eigen school.

Inspanningen en beoogde resultaten

- Starten van minimaal 7 nieuwe maatwerkprojecten op scholen in 2021.
- Continueren van 7 – al in 2020 gestarte – maatwerkprojecten.
- Adviseren van scholen over hun plannen, en scholen met soortgelijke plannen met elkaar in contact brengen.
- Organiseren van (online) bijeenkomsten waarin scholen de voortgang en opgedane ervaring met elkaar delen.
- Voeren van tussentijdse/eindgesprekken met de scholen over borging van het project en kennisdeling met andere scholen van het Samenwerkingsverband.
- Stadsbreed monitoren van doorgeplaatste leerlingen van het voortgezet speciaal onderwijs naar het voortgezet onderwijs (zie programmaonderdeel 5.3.2.3).

Verantwoordingswijze

Het Samenwerkingsverband stelt vanuit de reserves financiële middelen ter beschikking voor scholen die maatwerk voor hun school organiseren. De middelen worden voor maximaal twee jaar toegekend. Aanvraag en verantwoording vinden plaats op basis van vooraf gestelde criteria en voorwaarden. Voor dit programmaonderdeel is € 1.000.000 begroot. De projectleider wordt bekostigd uit het budget voor management en organisatie.

5.2.9 Verbinden van regulier en voortgezet speciaal onderwijs

In 2021 zetten scholen voor voortgezet en voortgezet speciaal onderwijs concrete stappen in het intensiveren van de samenwerking. Tegelijkertijd wordt een begin gemaakt met het

verminderen van het aantal leerlingen op enkele locaties voor voortgezet speciaal onderwijs in de diplomagerichte stroom. Dit is een meerjarig proces dat toewerkt naar een situatie waarin het voortgezet speciaal onderwijs en het reguliere onderwijs in Amsterdam intensief en effectief samenwerken, waardoor zo veel mogelijk leerlingen binnen het reguliere onderwijs kunnen blijven. Daarnaast zijn gespecialiseerde leerroutes in veilige, kleinschalige *settings* beschikbaar voor leerlingen die dat tijdelijk nodig hebben.

Het doel is dat elke leerling in de diplomagerichte stroom toegang krijgt tot alle profielen, (praktijk)vakken en faciliteiten die een reguliere school te bieden heeft, zodat alle leerlingen op alle niveaus eindonderwijs kunnen volgen. Hiermee realiseert het Samenwerkingsverband daadwerkelijk gelijke perspectieven voor alle Amsterdamse leerlingen in het diplomagericht onderwijs en maakt het Amsterdamse voortgezet onderwijs als geheel een grote stap in de richting van de doelstelling van passend onderwijs, een passende onderwijsplek voor elke leerling.

Inspanningen en beoogde resultaten

- Uitwerken van een visie die kaders geeft voor een nieuwe positie van het voortgezet speciaal onderwijs en de samenwerking tussen regulier voortgezet onderwijs en voortgezet speciaal onderwijs in Amsterdam en Diemen.
- Opzetten van een projectorganisatie waarin de uitvoering van de verbinding van het speciaal voortgezet onderwijs en het regulier voortgezet onderwijs wordt geborgd.
- Vormen van partnerschappen tussen scholen voor voortgezet speciaal onderwijs en scholen voor regulier voortgezet onderwijs, waarbij onder andere docenten vanuit het voortgezet speciaal onderwijs, onderwijs geven op het regulier onderwijs en vice versa. Denk aan co-teaching, maar bijvoorbeeld ook aan het ter beschikking stellen van eerstegraads-docenten aan het voortgezet speciaal onderwijs.
- Stimuleren en faciliteren van het doorplaatsen van leerlingen uit het voortgezet speciaal onderwijs naar het reguliere onderwijs (zie paragraaf 5.3.2.3).

Verantwoordingswijze

Vanuit de subsidie Werkagenda van de gemeente is voor de uitvoering van de pilots € 300.000 begroot. Daarnaast stelt het Samenwerkingsverband vanuit de reserves financiële

middelen ter beschikking voor de transitie naar kleinschalig specialistisch voortgezet speciaal onderwijs à € 1.150.000. In 2020 kende het Samenwerkingsverband voor drie jaar middelen toe voor vijf extra onderwijsassistenten à totaal € 250.000 per jaar. Het budget voor het doorplaatsen van leerlingen vanuit het voortgezet speciaal onderwijs naar het regulier onderwijs is opgenomen in de programmalijsn soepele overstappen.

5.2.10 Fricatiefonds

Scholen bieden leerlingen individueel de ondersteuning die zij nodig hebben en ze bekostigen dit uit de ondersteuningsmiddelen. Het frictiefonds is bestemd voor zeer uitzonderlijke gevallen waarin het bestaande aanbod tekortschiet en er (tijdelijk) geen reguliere onderwijsmiddelen beschikbaar zijn. Om te voorkomen dat leerlingen thuis komen te zitten, kent het Samenwerkingsverband middelen uit het zogenaamde frictiefonds aan scholen toe voor de individuele ondersteuning van leerlingen.

Daarnaast leiden landelijke ontwikkelingen in de richting van leerrecht ertoe dat het Samenwerkingsverband budget beschikbaar heeft voor bijzondere onderwijszorgarrangementen. Het Samenwerkingsverband gaat hierbij uit van aanvullende bekostiging vanuit het ministerie op de lange termijn, maar reserveert vooralsnog zelf middelen.

Inspanningen en beoogde resultaten

- Benutten frictiefonds door scholen.
- Uitwerken randvoorwaarden en besluitvormingsproces ten aanzien van een gezamenlijk budget van het Samenwerkingsverband en de gemeente Amsterdam voor zeer specifiek maatwerk – in het kader van het initiëren van leerrecht.

Verantwoordingswijze

Voor dit programmaonderdeel is € 200.000 begroot. Aanvraag en toekenning lopen via een uitgebreide interne procedure, waarbij elke bijzondere situatie is onderzocht en beschreven. Besluitvorming ligt op casusniveau bij de directeur-bestuurder na advies van een onderwijsadviseur en businesscontroller. In het jaarverslag wordt gerapporteerd op kostenniveau.

5.3 Soepele overstappen binnen het onderwijs

Gedurende hun schoolloopbaan ondervinden leerlingen verschillende overstapmomenten: de overstap van primair naar voortgezet onderwijs en die van voortgezet onderwijs naar middelbaar beroepsonderwijs of hoger onderwijs. Voor de schoolloopbaan en het toekomstperspectief van leerlingen is het belangrijk dat overstappen soepel verlopen; leerlingen starten op een school die bij ze past en de overdracht van informatie tussen scholen onderling verloopt goed. Een goede overstap biedt leerlingen optimale kansen om hun talenten te ontwikkelen.

5.3.1 Overstap van primair onderwijs naar voortgezet onderwijs

5.3.1.1 Regelen van de overstap van primair onderwijs naar voortgezet onderwijs

In de Kernprocedure staan de afspraken die de schoolbesturen, de gemeente Amsterdam, het Samenwerkingsverband primair onderwijs en het Samenwerkingsverband voortgezet onderwijs maken over de aanmelding en toelating van de leerlingen die overstappen van het primair onderwijs naar het Amsterdamse voortgezet onderwijs en het toelatingsbeleid dat de Amsterdamse scholen voortgezet onderwijs hierbij hanteren. Stichting Elektronisch Loket Kernprocedure (ELK) voert die afspraken uit. Het bestuur van Stichting ELK bestaat uit de directeur-bestuurders van de samenwerkingsverbanden voor voortgezet en primair onderwijs. Stichting ELK heeft een eigen jaarplan.

Inspanningen en beoogde resultaten

- Ondersteunen bij het proces van de overstap, onder andere door het mogelijk maken van de overdracht van gegevens en schoolvoorkeuren ten behoeve van de loting en matching voortgezet onderwijs (die onder verantwoordelijkheid van vereniging OSVO plaatsvindt).

Verantwoordingswijze

Het beheer van het Elektronisch Loket Kernprocedure wordt bekostigd vanuit de gemeente Amsterdam, het Samenwerkingsverband primair onderwijs, het Samenwerkingsverband voortgezet onderwijs en OSVO. De totale kosten voor het Samenwerkingsverband worden

begroot op € 132.515. Verantwoording van de inzet van de middelen is terug te vinden in het jaarverslag van Stichting ELK.

5.3.1.2 Verbeteren van de overstap van primair onderwijs naar voortgezet onderwijs

In 2021 werken de samenwerkingsverbanden voor primair en voortgezet onderwijs het gezamenlijk vastgestelde verbeterplan *Het versterken van de overgang van primair onderwijs naar voortgezet onderwijs* (april 2019) verder uit. Vanwege de coronacrisis was het in 2020 noodzakelijk een aanpassing te maken in het eerder opgestelde tijdpad en is een aantal activiteiten versneld opgezet of aangepast.

Inspanningen en beoogde resultaten

- Organiseren van voorlichtingsmiddagen over o.a. ‘adviseren’, moeilijke adviesgesprekken en het Oki-doc voor nieuwe en meer ervaren leerkrachten en intern begeleiders.
Beoogd resultaat is dat de kwaliteit van het advies en het ingevulde Oki-doc toeneemt.
- Organiseren van de warme overdracht en terugkoppelbijeenkomst over leerlingen met een specifieke ondersteuningsbehoefte via videobellen.
Beoogd resultaat is dat minstens 90% van de ingeroosterde leerlingen besproken wordt en de scholen voor voortgezet onderwijs aangeven dat de verkregen informatie voor hen in minstens 90% van de gevallen relevant is.
- Plaatsen van handreikingen, voorbeelden en tips op de website www.elkadam.info over verschillende aspecten van de overstap, zoals het Oki-doc, verschillende schoolvormen in Amsterdam, gespreksvoering met ouders en voorbereiding op het voortgezet onderwijs. Beoogd resultaat is dat het aantal bezoekers van de website www.elkadam.info met 25% toeneemt en de tevredenheid onder gebruikers voldoende is.
- Verbeteren van de overstap van leerlingen met een complexe ondersteuningsbehoefte naar aanleiding van de in 2020 gemaakte analyse.
Beoogd resultaat: een centraal document op www.elkadam.info dat handvatten biedt voor leerkrachten, intern begeleiders, ouders en andere betrokkenen van een leerling

met complexe ondersteuningsbehoefte die de overstap maakt. Een aantal gebruikers toetst dit document.

- Organiseren van een centraal PO-VO-event waar medewerkers uit primair en voortgezet onderwijs kennis met elkaar delen met het oog op een ononderbroken ontwikkeling en ondersteuning van leerlingen.
Beoogd resultaat is dat er ten minste vier concrete initiatieven uit voortvloeien waarin basisscholen en scholen voor voortgezet onderwijs samenwerken.
- Plaatsen van actuele informatie in de Schoolkeuzegids 2021 en op www.schoolkeuze020.nl voor leerlingen in groep 8 en hun ouders over alle scholen voor voortgezet onderwijs in Amsterdam en over de overstap naar voortgezet onderwijs.
- (Als de situatie ten aanzien van corona het toelaat:) organiseren van een ScholenArenA voor leerlingen van groep 8 en hun ouders.

Verantwoordingswijze

- Voor de organisatie van de warme overdracht is € 35.000 begroot. Verantwoording van deze kosten vindt plaats door middel van een inhoudelijk en financieel verslag.
- Voor de organisatie van de voorlichtingsdagen in de week van de overstap is € 10.000 begroot en € 15.000 vanuit de werkagenda voor de verbetering van de warme overdracht.
- Voor de organisatie van het PO-VO-event is € 14.000 begroot. Verantwoording van deze kosten vindt plaats door middel van facturen.
- De website wordt gevuld en bijgehouden door een onderwijsadviseur en een communicatiemedewerker. Dit wordt bekostigd vanuit programma 5.1.6 en het budget voor management en organisatie.
- Voor de organisatie van de ScholenArenA is € 210.000 begroot.

5.3.2 Overstappen tijdens het voortgezet onderwijs

5.3.2.1 Verbeteren van de procedure schoolwisselingen in het reguliere onderwijs

Jaarlijks wisselt circa 5% van de leerlingen van school. Scholen plaatsen de meeste leerlingen na onderling overleg, maar elk schooljaar ontvangt het Samenwerkingsverband na de

zomervakantie circa 80 aanmeldingen van leerlingen die om verschillende redenen niet op een school zijn geplaatst. Daarom onderzoekt het Samenwerkingsverband sinds 2019 op welke wijze de bestaande procedure voor schoolwisselaars vervroegd kan worden, zodat alle leerlingen in Amsterdam al voor de zomervakantie weten waar zij na de zomer naar school gaan en zij direct op hun nieuwe school kunnen beginnen. In 2020 heeft het Samenwerkingsverband op verzoek van de scholen een tool ontwikkeld om informatie uit te wisselen over de aantallen onderwijsplekken die scholen zoeken voor hun leerlingen (vraag) en de aantallen onderwijsplekken die scholen nog beschikbaar hebben (aanbod).

Inspanningen en beoogde resultaten

- In 2021 wil het Samenwerkingsverband het gebruik van een (meer geavanceerde) tool voor het uitwisselen van informatie over onderwijsplekken borgen. Het Samenwerkingsverband faciliteert de tool, maar het gebruik ervan valt onder de verantwoordelijkheid van de scholen.
Beoogd resultaat zijn gezamenlijke afspraken tussen de scholen over het uitwisselen van informatie over onderwijsplekken. Deze afspraken maken deel uit van een verbeterde procedure die leidt tot transparantie rond schoolwisselaars en tot plaatsing van de leerlingen op een school voor de zomervakantie begint.

Verantwoordingswijze

In de begroting zijn bij dit programmaonderdeel geen loonkosten van de onderwijsadviseurs en beleidsadviseurs opgenomen; deze kosten staan volledig bij programma 5.1.6, Inzet bij preventieve aanpak scholen, en in management en organisatie.

5.3.2.2 Toelatingsadviescommissie

De directeur-bestuurder van het Samenwerkingsverband laat zich adviseren door de onafhankelijke Toelatingsadviescommissie over de toelating van leerlingen tot het praktijkonderwijs of voortgezet speciaal onderwijs. De Toelatingsadviescommissie anticipeert op de veranderingen in het voortgezet speciaal onderwijs. Het Samenwerkingsverband stopt per 2021 met het grootschalig individueel indiceren van leerlingen die in aanmerking komen voor leerwegondersteunend onderwijs. De landelijke criteria voor praktijkonderwijs blijven

gehandhaafd. Onderwijsbegeleidingsdienst ABC biedt ondersteuning bij de afname en rapportage van didactische toetsen, capaciteitenonderzoek en zo nodig sociaal-emotioneel onderzoek ten behoeve van de toeleiding naar het praktijkonderwijs.

Inspanningen en beoogde resultaten

- Toekennen van toelaatbaarheidsverklaringen voor praktijkonderwijs en voortgezet speciaal onderwijs.
- Evalueren van het effect van het eerder opgestelde tijdpad met gewenste aanvraagmomenten.
- Inrichten van een eenvoudig informatieoverdrachtsysteem tussen de scholen en het Samenwerkingsverband. Dit systeem maakt het mogelijk om gegevens te verkrijgen over het traject nadat de toelaatbaarheidsverklaring is afgegeven tot aan de daadwerkelijke plaatsing in het voortgezet speciaal onderwijs.
Beoogd resultaat is meer zicht te krijgen op de wijze waarop de doorplaatsing van voortgezet onderwijs naar voortgezet speciaal onderwijs verloopt.
- Volledig in gebruik nemen van het triagemodel in verband met mogelijke doorplaatsing van leerlingen van het voortgezet speciaal onderwijs naar het reguliere voortgezet onderwijs.
- Onderzoeken of er een aanpassing nodig is in de werkwijze van de Toelatingsadviescommissie in verband met de veranderingen in het speciaal onderwijs (zie paragraaf 5.2.9).

In de begroting 2021 wordt uitgegaan van de volgende bezetting:

Aantal fte	2020 begroot	2020 gerealiseerd	2021
Voorzitter TAC	0,70	0,70	0,70
Leden TAC*	1,50	1,67	1,90
Zwangerschapsvervangning	0,23	0,23	0,0
Frontoffice TAC	0,80	0,80	0,80
Totaal fte	3,23	3,40	3,40

Tabel 5: Bezetting toelatingsadviescommissie en frontoffice.

* De TAC maakt gebruik van een aantal zzp'ers waarbij niet gemaakte uren niet gedeclareerd worden.

Verantwoordingswijze

- Voor de personele kosten van dit programmaonderdeel is € 372.500 begroot. Jaarlijks vindt een kwalitatieve en kwantitatieve evaluatie van de verschillende taken van de Toelatingsadviescommissie plaats.
- Voor de indicering van praktijkonderwijs is voor de personele kosten € 31.500 begroot en voor het systeem is € 15.000 begroot.
- De verantwoording over de begrote € 250.000 voor capaciteitenonderzoek voor praktijkonderwijs en leerlingen op het grensgebied tussen praktijkonderwijs en vmbo-b vindt plaats op basis van contractafspraken, een inhoudelijk verslag en urenfactuurspecificaties. ABC Atlas evalueert met het Samenwerkingsverband de benodigde inzet van het capaciteitenonderzoek.

5.3.2.3 Doorplaatsen vanuit het speciaal onderwijs naar regulier onderwijs

Het Samenwerkingsverband streeft ernaar om tussen 2019 en 2023 het aantal leerlingen te verdubbelen dat vanuit het voortgezet speciaal onderwijs doorgeplaatst wordt naar het reguliere voortgezet onderwijs. Doorplaatsing biedt de leerlingen een positief perspectief en vergroot hun kansen op een diploma. De overstap vanuit een reguliere setting naar vervolgonderwijs is minder groot dan vanuit het speciaal onderwijs. Bovendien kunnen leerlingen op een reguliere school profiteren van een breder aanbod aan profielen en praktijkvakken.

Inspanningen en beoogde resultaten

- Uitwerken van een procedure waarin gefaseerd de stappen bij een doorplaatsing beschreven staan, inclusief de begeleiding en nazorg die de school van voortgezet speciaal onderwijs biedt.
- Uitvoeren van de uitgewerkte procedure met de scholen die bij doorplaatsing betrokken zijn. Beoogd resultaat is een bijgestelde procedure, die vervolgens breed uitgezet wordt in het Samenwerkingsverband.
- Uitvoeren van een kwalitatief casuonderzoek naar het verloop van doorplaatsingen, de ervaringen van scholen, leerlingen en ouders en de behaalde resultaten. Beoogd resultaat: een rapportage met aanbevelingen en *good practices*.
- Kwantitatieve monitoring van alle doorplaatsingen en resultaten. Het Samenwerkingsverband beschikt daarmee over data over hoe doorplaatsingen verlopen en worden ervaren.

Verantwoordingswijze

De scholen voor voortgezet onderwijs ontvangen een financiële bijdrage van € 10.000 per leerling voor de resterende onderwijsmaanden na doorplaatsing vanuit het voortgezet speciaal onderwijs. Hiervoor is in totaal € 120.000 begroot.

5.3.3 Overstap van voortgezet onderwijs naar middelbaar beroepsonderwijs

De projecten uit de MBO-Agenda, Aanval op de uitval en loopbaanoriëntatie en -begeleiding zijn gericht op het verbeteren van de overstap van voortgezet onderwijs naar het middelbaar beroepsonderwijs (mbo) en het verbeteren van de begeleiding van leerlingen bij het maken van een weloverwogen keuze voor een vervolgopleiding.

5.3.3.1 MBO-Agenda

Sinds augustus 2020 loopt vanuit de gemeentelijke MBO-Agenda het project *Verkenning doorlopende leerroutes*. Een kwartiermaker doorlopende leerroutes verkent hierin de kansen en knelpunten rondom de diverse doorlopende leerroutes vo-mbo, zoals de vakmanschapsroutes. Ook wordt de samenwerking verkend tussen het voortgezet onderwijs en het middelbaar

beroepsonderwijs bij de praktijkcomponent in de nieuwe leerweg, waar enkele scholen een pilot mee draaien.

Inspanningen en beoogde resultaten

- Opstellen van een gezamenlijke ontwikkelingsagenda met daarin aanbevelingen voor het ontwikkelen van doorlopende leerroutes die passen bij de doelgroepen en eigenheid van Amsterdam.
- Inventariseren van de verschillende bestaande en in ontwikkeling zijnde doorlopende leerroutes in Amsterdam, evenals de kansen en knelpunten hiervan.

Verantwoordingswijze

De verantwoording vindt plaats op basis van een inhoudelijk verslag, contractafspraken en uren- en factuurspecificaties van projectleiding en projectmedewerkers. De gemeente Amsterdam kent de subsidie à € 62.110 toe voor schooljaar 2020-2021. Verwacht wordt dat deze subsidie ook in 2021-2022 wordt toegekend.

5.3.3.2 Loopbaanoriëntatie en -begeleiding vanuit het Samenwerkingsverband

Het Samenwerkingsverband werkt aan het verstevigen en verder vormgeven van het netwerk rondom loopbaanoriëntatie en -begeleiding. Onderdeel hiervan is het faciliteren van de kerngroep Loopbaanoriëntatie en -begeleiding, bestaande uit directeuren vmbo, beleidsmedewerkers mbo en beleidsmedewerkers van de gemeente Amsterdam. Daarnaast faciliteert het Samenwerkingsverband de klankbordgroep, bestaande uit tien vmbo-decanen. Vanaf augustus 2020 is de financiering gestopt vanuit de gemeentelijke MBO-Agenda en financiert het Samenwerkingsverband de activiteiten. Voor 2021 zijn de geformuleerde thema's: loopbaanoriëntatie en -begeleiding in tijden van corona, verbreding van onze ambities naar scholen die havo aanbieden, en naar scholen die buiten de kerngroep vallen.

Inspanningen en beoogde resultaten

- Organiseren van Masterclasses/leergang gemeenschappelijke loopbaancoaching vmbo-mbo.

- Organiseren van kennisdelingssessies vmbo-mbo met (meerdere) bijeenkomsten over een actueel thema. De thema's worden samen met de klankbordgroepleden en de kerngroepleden bepaald.
- Bijhouden en verder aanvullen van het onderdeel 'loopbaanoriëntatie en -begeleiding' op het digitale platform van het Samenwerkingsverband.
- Faciliteren klankbordgroep van negen decanen, hieraan beleidsmatige plannen voorleggen en signalen vanuit de klankbordgroep communiceren in de kerngroep loopbaanoriëntatie en -begeleiding en in andere relevante overleggen.

Verantwoordingswijze

De verantwoording vindt plaats op basis van een inhoudelijk verslag, contractafspraken en uren- en factuurspecificaties van projectleiding en projectmedewerkers. Voor dit programmaonderdeel is € 98.000 begroot.

5.3.3.3 Aanval op de uitval

In het Regionaal Meld- en Coördinatiepunt 21 (RMC 21) hebben de samenwerkingspartners in juli 2020 voor de periode 2020-2024 een regionaal programma vastgesteld om de aanpak van het voortijdig schoolverlaten voort te zetten en verder te ontwikkelen. Doelstelling van dit plan Aanval op de uitval is om het voortijdig schoolverlaten laag te houden en, zo mogelijk, verder terug te dringen.

Alle vmbo-scholen, mbo-instellingen en leerplichtambtenaren van de RMC regio 21 maken gebruik van het Overstapdashboard om de leerlingen te volgen die de overstap maken naar het mbo. Leerlingen die het risico lopen om uit te vallen tijdens het overstapproces worden hiermee snel gesignaleerd en geholpen, waardoor vroegtijdige schooluitval voorkomen wordt. Het Samenwerkingsverband ondersteunt de scholen bij het gebruik van het Overstapdashboard.

Inspanningen en beoogde resultaten

- Organiseren van een overstaptafel vóór de zomervakantie, samen met het mbo en Leerplicht, voor leerlingen die nog niet staan ingeschreven op het mbo.

- Faciliteren en begeleiden van de gebruikers van het Overstapdashboard door het geven van trainingen, het versturen van nieuwsbrieven en het monitoren van het overstapproces.
- Stimuleren van het gebruik van het dashboard d.m.v. een kick-off in samenwerking met mbo en Leerplicht voorafgaand aan de overstapperiode.
- Aanscherpen van de *Handreiking overstapprocedure vo-mbo* in samenwerking met Leerplicht, ROC van Amsterdam en ROC TOP, en het onder de aandacht brengen hiervan binnen het voortgezet onderwijs.
- Organiseren van kennisdelingsbijeenkomsten rondom inhoudelijke thema's die een relatie hebben met het voortijdig schoolverlaten.
- Onderzoeken, samen met het ROC, op welke manier de overstap van vmbo-kader naar mbo-niveau 4 beter aansluit.
- Evalueren van de warme overdacht van leerlingen met zorgbehoeften met zorgcoördinatoren, LEC en het MBO-Jeugdteam.
- Aansluiten bij de beleidsgroep om de doorlooptijden van aanmeldmoment tot plaatsing op het mbo te onderzoeken en zo mogelijk te verkorten.
- Voorlichten en individueel ondersteunen van leerlingen van Beroeps Begeleidende Leerweg (BBL)-opleidingen door een BBL-overstapcoach.
- Onderzoeken van de gevolgen van de drempelloze doorstroom van vmbo-t naar de havo, en de mogelijke verbeterpunten bij deze overstap in kaart brengen.

Verantwoordingswijze

Het Samenwerkingsverband ontvangt subsidiemiddelen voor Aanval op de uitval via de gemeente Amsterdam voor schooljaar 2020-2021 à € 125.000. Verwacht wordt dat deze subsidie ook voor schooljaar 2020-2021 beschikbaar komt. De verantwoording vindt plaats op basis van een inhoudelijk verslag, contractafspraken en uren- en factuurspecificaties van projectleiding en projectmedewerkers.

De kosten voor de beheerorganisatie zijn verdeeld tussen gemeenten, mbo en de drie betrokken samenwerkingsverbanden (Amstelland en de Meerlanden, Waterland en Amsterdam-Diemen)

en worden gefactureerd door de kassier van de beheerorganisatie. De kosten voor het Samenwerkingsverband voortgezet onderwijs Amsterdam-Diemen zijn begroot op € 25.000.

5.3.3.4 Arbeidstoeleiding PrO/ROC-trajecten

Alle scholen voor praktijkonderwijs en voortgezet speciaal onderwijs in regio Amsterdam kunnen opleidingen inkopen bij het ROC van Amsterdam, ROCTOP en AOC Wellant. Deze opleidingen worden aangeduid als PrO/ROC-trajecten en zijn in feite aangepaste entree-opleidingen voor de Beroeps Begeleidende Leerweg. Kenmerkend voor de trajecten is dat de leerlingen ingeschreven blijven op hun eigen school voor praktijkonderwijs of voortgezet speciaal onderwijs.

Met de PrO-ROC-trajecten streven de deelnemende partijen ernaar om jongeren uit het praktijk- en voortgezet speciaal onderwijs – die hiertoe cognitief in staat zijn – de gelegenheid te bieden een kwalificerende beroepsopleiding (entree) te volgen. Dit moet ertoe bijdragen dat:

- leerlingen na het behalen van een entree-diploma doorstromen naar een vervolgopleiding of uitstromen naar werk;
- leerlingen een betere startpositie verwerven op de arbeidsmarkt;
- jeugdwerkloosheid onder deze doelgroep wordt bestreden.

De coördinatie wordt uitgevoerd door een coördinator van Scholings- en Werktrajecten Amsterdam (SWA), gedetacheerd vanuit één van de aangesloten schoolbesturen.

Inspanningen en beoogde resultaten

- Onderzoeken van de wensen van scholen, leerlingen en hun ouders/verzorgers over nieuwe trajecten en zo mogelijk de gewenste PrO-ROC-trajecten realiseren.
- Toetsen van de afspraken vermeld in de Samenwerkingsovereenkomst PrO-ROC 2020-2024 door de evaluatiecommissie en bepalen op welke punten aanpassingen gewenst zijn.
- Inschrijven van de leerlingen van scholen voor praktijkonderwijs of voortgezet speciaal onderwijs die vanaf schooljaar 2021-2022 een Entree PrO-ROC-traject gaan volgen. Het doel is dat deze leerlingen een herkenbare code krijgen. Zo kunnen zij beter gevolgd worden in het mbo en is er zicht op slagingspercentages en eventuele uitval.

Verantwoordingswijze

Voor dit programmaonderdeel is € 33.000 begroot voor de inzet van de coördinator.

5.3.4 Overstap van voortgezet onderwijs naar hoger onderwijs

De scholen voor voortgezet onderwijs investeren allemaal in het toerusten van leerlingen op de overstap naar het hoger beroepsonderwijs (HBO) of het wetenschappelijk onderwijs (WO).

Desondanks valt een behoorlijk aantal leerlingen tijdens de eerste studiejaar uit. Het Samenwerkingsverband wil komend jaar kennisdeling op het gebied van studieloopbaanbegeleiding richting HBO en WO mogelijk maken. Hierdoor kunnen scholen geïnspireerd worden en *good practices* van elkaar overnemen.

Inspanningen en beoogde resultaten

- Inventariseren op welke manier leerlingen op de scholen worden voorbereid op de overstap en deze inventarisatie bespreken met vertegenwoordigers van het hoger onderwijs om te onderzoeken hoe we de aansluiting kunnen verbeteren.
- Plaatsen van *good practices* op de website www.swvadam.nl.

Verantwoordingswijze

De personele inzet voor dit programmaonderdeel wordt bekostigd vanuit de onderwijsadviseurs.

5.4 Het Samenwerkingsverband: een kennisintensieve netwerkorganisatie

Het Samenwerkingsverband ontwikkelt zich tot een echte netwerkorganisatie waar kennis wordt ontwikkeld en gedeeld. De grote vraagstukken waar we voor staan, ook die naar voren komen als gevolg van de coronacrisis, kunnen we bij uitstek behappen door goed te netwerken. Het Samenwerkingsverband verbindt scholen onderling en stimuleert ze om de kennis binnen de scholen te mobiliseren, samen te werken en kennis te delen in kenniskringen, *smalltalks* en kennisdelingsbijeenkomsten. Maar het netwerk is groter: ouders en leerlingen, maar ook de gemeente Amsterdam, het Samenwerkingsverband primair onderwijs, de jeugdhulp, het

middelbaar beroepsonderwijs, de kindombudsman van Amsterdam en de onderwijsconsumentenorganisatie zijn onderdeel van ons Amsterdamse netwerk. De G4-samenwerkingsverbanden, de G4-gemeenten, de samenwerkingsverbanden primair en voortgezet onderwijs van Noord-Holland en Flevoland en de VO-raad, het Steunpunt Passend Onderwijs en de kennisinstituten zijn onze directe landelijke netwerkpartners. En daaromheen is er nog een grote buitenwereld, met allerlei deskundigheden, die het Samenwerkingsverband kunnen inspireren als we onze blik naar buiten richten.

Dit programma is geen op zichzelf staande silo binnen het Samenwerkingsverband, maar is als het ware het fundament onder de andere programmalijnen.

In 2020 konden we veel minder concrete activiteiten uit deze programmalijn uitvoeren dan we ons hadden voorgenomen. We nemen de inspanningen dan ook in zijn geheel mee naar 2021 en verder.

Docent zijn in Amsterdam is iets bijzonders. In Amsterdamse klassen komen alle mooie en lastige kanten van de Nederlandse samenleving samen. Onderwijs in Amsterdam betekent ook: veel kansen, de hele wereld in één klas en betekenisvol kunnen bijdragen aan die samenleving. Het Samenwerkingsverband levert daar een bijdrage aan. In de plannen voor 2020 zouden wij meer dan voorheen docenten betrekken bij de reden van bestaan van het Samenwerkingsverband: passend onderwijs is zichtbaar in de klas. We wilden meer docenten leren kennen, en hen, al dan niet in school of buiten school, aan het woord laten over wat zij ervaren, wat zij goed doen, wat anderen van hen kunnen leren en welke rol het Samenwerkingsverband daarbij heeft. Van die plannen is door de coronacrisis weinig terechtgekomen. Het Samenwerkingsverband stond in 2020 eerder verder van docenten af dan dichterbij.

Door de crisis werden docenten zeer duidelijk zichtbaar als hart van onze samenleving. Het continueren van het onderwijs kwam op hén neer. Daarbij heeft een deel van hen het werk in de school als risicovol ervaren, vanwege de intensieve omgang met heel veel leerlingen.

Wel heeft het Samenwerkingsverband de contacten met de lerarenopleidingen in de stad kunnen intensiveren, onder meer door de organisatie van de zomerscholen. Maar extra dingen van docenten vragen, dat deden we niet, en het eerste Amsterdamse docentencongres stelden we

uit. De plannen voor het Docenten Netwerk Amsterdam dat bestaande initiatieven in de stad met elkaar verbindt maar ook zelf activiteiten ontplooit, stonden ook op een lager pitje. Wij laten de plannen niet los en bezien wat we in 2021 tot stand kunnen brengen, vooral digitaal. Daarbij vinden we niet het wiel opnieuw uit, want we sluiten aan bij bestaande netwerken, zoals Meetup020, De Amsterdamse Klas en OPeRA Educatie.

Inspanningen en beoogde resultaten

- Het beter benutten van het interne netwerk van het bureau van het Samenwerkingsverband door het organiseren van interne kennisdeling.
- Het beter benutten van het netwerk van bestuur en leden, om te beginnen door de formele netwerken in kaart te brengen.
- Het verbeteren van onze netwerkcompetenties, met name het stellen van open vragen.
- Het innovatiefonds ook inzetten als motor voor het netwerk.
- Het organiseren van een kleinschalige innovatiereis (2022 op zijn vroegst).
- Het netwerk áchter de zorgcoördinator in stelling krijgen.

Voor het docentennetwerk Amsterdam:

- Het organiseren van het eerste Amsterdamse docentencongres in het najaar van 2021 of 2022. Alle voorbereidingen en het programma liggen klaar. Het is wachten op de goede timing. De opbrengsten zijn gericht op kennisdeling en netwerkvorming. Op deze manier bouwt het Samenwerkingsverband langzaam maar zeker aan een flexibel en dynamisch Docenten Netwerk Amsterdam.

Verantwoordingswijze

De kosten voor het bureau komen uit het budget voor management en organisatie en worden zo nodig verantwoord door facturen. De themagerichte bijeenkomsten worden gefinancierd uit bepaalde projectgelden en daarbinnen verantwoord op basis van uren en kosten. Voor het docentencongres is € 150.000 begroot. Vanuit de werkagenda worden verschillende bijeenkomsten georganiseerd, hiervoor is € 31.500 opgenomen. Voor de collegiale visitaties is € 25.000 begroot.

6. Bedrijfsvoering en sturing

Een goede bedrijfsvoering maakt gedegen besluitvorming en risicobeheersing mogelijk. Daarom heeft het Samenwerkingsverband de administratieve organisatie en interne beheersing (AO/IB) dusdanig ingericht dat de administratieve processen consistent zijn en ondersteund worden door passende ICT voor interne controle, risicobeheersing en verantwoording.

Het jaarplan en de (meerjaren)begroting van het Samenwerkingsverband zijn gebaseerd op het ondersteuningsplan en opgebouwd uit verschillende programmalijnen. Financiële en inhoudelijke resultaten worden per programmalijn gemonitord, evenals leerlingenstromen. Zo worden de ontwikkelingen jaarlijks gevolgd en worden afwijkingen gerapporteerd aan het bestuur. Als dat nodig is stuurt het bestuur bij.

In 2021 geeft het Samenwerkingsverband meer aandacht aan het monitoren van het behalen van de opgestelde doelen per programmalijn.

Tabel 6 geeft de planning voor kalenderjaar 2021 weer:

Wat	Wanneer
Bestuur stelt jaarplan en begroting 2021 vast, bespreken met auditcommissie, Ondersteuningsplanraad, Medezeggenschapsraad en Algemene Ledenvergadering met als doel instemmende goedkeuring te krijgen.	Dec 2020
Uitvoering programmalijnen uit het jaarplan.	2021
Financiële tussenrapportage januari t/m maart 2021 bespreken met de directeur-bestuurder, de penningmeester en de auditcommissie.	April 2021
Financiële tussenrapportage januari t/m juni 2021 bespreken met de directeur-bestuurder, de penningmeester en de auditcommissie.	Juli 2021
Financiële tussenrapportage januari t/m september 2021 bespreken met de directeur-bestuurder, de penningmeester en de auditcommissie.	Oktober 2021
Indien nodig bijstellen van programma's door bestuur en eventueel signaal afgeven aan leden bij overschrijdende leerlingenaantallen, en onverwachte niet behaalde resultaten en financiële meevallers bestemmen.	2021
Bestuur stelt inhoudelijk en financieel jaarverslag 2021 vast, inclusief bevindingen accountantscontrole, goedkeurende instemming door leden. Jaarverslag bespreken met auditcommissie, Ondersteuningsplanraad en Medezeggenschapsraad.	Juli 2022

Tabel 6: Planning en control-cyclus 2021.

7. Risicomanagement en weerstandsvermogen

Risicomanagement is essentieel om een financieel gezonde organisatie te zijn en te blijven.

Twee keer per jaar – bij het opstellen van de begroting en bij het opstellen van het jaarverslag – voert de controller van het Samenwerkingsverband een risicoanalyse uit. Hierbij vraagt het bestuur de input van diverse medewerkers van het Samenwerkingsverband. De risicoanalyse is gericht op het signaleren en beoordelen van de risico's en (financiële) impact van de risico's. In de risicoanalyse worden drie typen risico's onderscheiden:

1. Risico's die voortvloeien uit de bedrijfsvoering van het Samenwerkingsverband (voorkombare risico's).
2. Risico's die voortvloeien uit het door het Samenwerkingsverband geformuleerde beleid en de uitvoering hiervan (strategische risico's).
3. Risico's die voortvloeien uit het beleid van de overheid en ketenpartners (externe risico's).

Een risico is een feit dat of ontwikkeling die in meer of mindere mate het bereiken van de doelen van het Samenwerkingsverband in de weg staat, of de continuïteit van het Samenwerkingsverband bedreigt. Per risico dienen beheersmaatregelen geformuleerd en uitgevoerd te worden. Risico's die niet volledig afgedekt kunnen worden, vormen de basis voor het aan te houden weerstandsvermogen.

Per risico wordt benoemd:

1. Rating: wat is de zwaarte van het risico? Dit is met een kleurenschakering aangegeven. De rating van het risico (laag/groen, midden/geel, hoog/rood) wordt bepaald op basis van de aard van het risico, en de mate waarin het risico door middel van maatregelen beheersbaar is.
2. Type risico: onder welk van de bovengenoemde types valt het risico?
3. Risico: wat houdt het risico in?
4. Financiële impact: wat is de impact op het weerstandsvermogen als er door het Samenwerkingsverband geen beheersmaatregelen zijn of worden geïmplementeerd?
5. Mogelijke beheersmaatregel(en): welke beheersmaatregelen bestaan er binnen het Samenwerkingsverband om het risico te verkleinen?
6. Kans: hoe groot is de kans (in %) dat het risico zich voordoet *ondanks* beheersmaatregelen?
7. Bedrag weerstandsvermogen: welk bedrag dient uiteindelijk als weerstandsvermogen aangehouden te worden (= kans x impact)?

De risicoanalyse is geactualiseerd in najaar 2020. Het bestuur constateert dat de beheersmaatregelen hun effect hebben en dat er geen nieuwe risico's gesignaleerd zijn.

Het bestuur stelt vast dat het opgebouwde weerstandsvermogen van € 1.5000.000 volstaat en dat het bestuur in het voorjaar 2021 opnieuw beoordeelt of – op basis van de genomen beheersmaatregelen dan wel nieuwe risico's – het benodigde weerstandsvermogen gewijzigd dient te worden. Het Samenwerkingsverband houdt het weerstandsvermogen aan voor onder andere de drie grootste risico's.

De drie grootste risico's blijven:

- a. verandering in de bekostiging leerwegondersteunend onderwijs en praktijkonderwijs;
- b. regionale problematiek jeugdhulp;
- c. niet-schoolgaande leerlingen.

Weerstandsvermogen

Het Samenwerkingsverband is zich bewust van de politieke aandacht voor de reserves in het onderwijs. De samenwerkingsverbanden zijn in 2014 ontstaan. Dat de reserves van de samenwerkingsverbanden zijn gestegen sinds 2014 tot heden is logisch omdat elk samenwerkingsverband een weerstandsvermogen moest opbouwen. Dit opgebouwde weerstandsvermogen is gebaseerd op een uitgebreide risicoanalyse.

Door een schenking van de rechtsvoorganger van het Samenwerkingsverband en door late hogere bijstellingen van de Rijksbaten vanuit DUO is het eigen vermogen van het Samenwerkingsverband verder gestegen. Het is zeker niet de bedoeling dat deze reserves te 'hoog' worden en dat het Samenwerkingsverband geld vasthoudt. Het Samenwerkingsverband zet deze middelen op de juiste manier in door te zorgen dat die terechtkomen bij de scholen. Dit gebeurt planmatig en niet in één keer. Daarom zijn bestemmingsreserves gevormd.

Het Samenwerkingsverband bouwt een bestemmingsreserve op voor het leerwegondersteunend onderwijs. Per 2024 gaat een wetwijziging plaatsvinden waardoor naar waarschijnlijkheid de Amsterdamse scholen 'hard' geraakt gaan worden. In de eerste conceptversie van deze wetwijzigingen worden 40% minder inkomsten voor het leerwegondersteunend onderwijs in Amsterdam verwacht, met dus gevolgen voor de meest kwetsbare leerlingen in Amsterdam. Om de scholen te voorzien van een 'zachte landing' bouwt het Samenwerkingsverband een bestemmingsreserve op. Na de

wetswijziging zal het Samenwerkingsverband deze middelen geleidelijk weer afbouwen door uit te keren aan de scholen die leerwegondersteunend onderwijs bieden.

De andere bestemmingsreserve wordt ingezet ter verbetering van de basisondersteuning op de Amsterdamse scholen voor voortgezet (speciaal) onderwijs. Om dit te verbeteren ontvangen de scholen tijdelijk aanvullende middelen; daarnaast zet het Samenwerkingsverband in op innovatie en maatwerk, met ook in gedachte de wetswijziging per 2024 en de reductie in beschikbare middelen voor de scholen. Deze bestemmingsreserve wordt al geleidelijk afgebouwd.

Het Samenwerkingsverband is zich bewust van het eigen vermogen en begroot daarom al twee jaar negatief, en blijft dit de komende jaren doen. Het Samenwerkingsverband wil op een juiste manier de middelen bij de scholen terecht laten komen.

Op 29 juni 2020 stelde het ministerie van OCW de Tweede Kamer op de hoogte van de signaleringswaarden van onderwijswijsinstellingen. Voor Samenwerkingsverbanden is gesteld dat een buffer van 3,5% ten opzichte van de totale brutobaten volstaat. In 2019 zou dit voor het Samenwerkingsverband uitkomen op een benodigd weerstandsvermogen van € 2.421.282. Het weerstandsvermogen in 2019 was € 2.400.000. Als de bestemmingsreserve niet wordt meegerekend voldoet het Samenwerkingsverband aan deze eis. In 2020 stelt het Samenwerkingsverband het weerstandsvermogen bij naar € 1.500.000 op basis van de geactualiseerde risicoanalyse.

8. Inhoudelijke uitgangspunten begroting 2021

In de zomer van 2019 heeft het Samenwerkingsverband een nieuw vierjarenbeleidsplan opgesteld. Dit *Ondersteuningsplan 2019-2023* is de leidraad voor deze begroting.

De belangrijkste elementen van het *Ondersteuningsplan 2019-2023* zijn:

- Een geïntegreerde inzet van het lichte en zware ondersteuningsbudget en overige middelen.
- Alle scholen bieden basisondersteuning. De maat is de Amsterdamse Standaard, zoals beschreven in het *Ondersteuningsplan 2019-2023*.
- Budget voor ondersteuning wordt onder de scholen verdeeld op basis van gewogen leerlingenaantallen in de verhouding van 1 : 2 : 5 – havo/vwo : vmbo : zorgscholen (tussenvoorzieningen, *special classes* en praktijkonderwijs).
- In de huidige situatie is sprake van een samenhangend netwerk van voorzieningen.
- Het Samenwerkingsverband streeft ernaar het deelnamepercentage voortgezet speciaal onderwijs stabiel te houden vanaf 1 oktober 2013 (circa 3%). De verwachting is dat het totale aantal leerlingen in Amsterdam groeit en dat daarmee ook het daadwerkelijke aantal plaatsen in het voortgezet speciaal onderwijs toeneemt.
- Het Samenwerkingsverband heeft twee bovenschoolse voorzieningen: de Toptrajecten en LINK. Jaarlijks worden 80 Toptrajecten ingezet vanuit vier Amsterdamse Topklassen. LINK heeft 20 plaatsen per jaar beschikbaar op één locatie in Amsterdam.
- Tussenvoorzieningen hebben een specifieke populatie leerlingen en maken onderdeel uit van het samenhangend aanbod van voorzieningen; daarom draagt het Samenwerkingsverband een verantwoordelijkheid voor deze voorzieningen.

- Bovenschoolse en tussenvoorzieningen mogen per plaats niet meer kosten dan een plaats in het reguliere voortgezet speciaal onderwijs (basisbekostiging + ondersteuningsbekostiging).
- Bij plaatsing in een bovenschoolse voorziening of een tussentijdse plaatsing in het voortgezet speciaal onderwijs draagt de school de basisbekostiging over aan het Samenwerkingsverband. Dit geldt voor de maanden dat de leerling op de voorziening verbleef of vanaf het moment van overstap naar het voortgezet speciaal onderwijs.
- Bij doorplaatsing vanuit het voortgezet speciaal onderwijs naar het voortgezet onderwijs vergoedt het Samenwerkingsverband € 10.000 aan de school ten behoeve van extra ondersteuning.
- Inzet van jeugdhulp in de bovenschoolse voorzieningen is gewenst en noodzakelijk. Deze inzet komt niet ten laste van onderwijsgelden, maar wordt gefinancierd uit jeugdzorgmiddelen.
- Elke schoollocatie krijgt voor een aantal uren per week een begeleider passend onderwijs; daarnaast is er specifieke ondersteuning en begeleiding van langdurig zieke kinderen.
- Het Samenwerkingsverband monitort nauwgezet de leerlingenaantallen op het voortgezet speciaal onderwijs, de bovenschoolse voorzieningen en de tussenvoorzieningen.

9. Uitgangspunten meerjarenbegroting

- De meerjarenbegroting loopt tot en met kalenderjaar 2025. Deze begroting is opgesteld conform de afspraken in het ondersteuningsplan. Ook inhoudelijke en financiële aanpassingen, zoals opgenomen in het jaarplan en de begroting 2021, zijn verwerkt in het meerjarenperspectief. Uitzondering daarop is een tijdelijke toevoeging van 4 miljoen euro ter versterking van de basisondersteuning die alleen in de jaren 2021 t/m 2023 is opgenomen.
- De bestemmingsreserve leerwegondersteunend onderwijs en praktijkonderwijs wordt gefaseerd opgebouwd over de periode 2016-2023.
- De baten lichte en zware ondersteuning zijn gebaseerd op het aantal leerlingen in het voortgezet onderwijs t-1. De geprognosticeerde leerlingenaantallen zijn gebaseerd op onderzoek van de gemeente Amsterdam, die een groei verwacht over de jaren 2020 t/m 2024 van 2,9%. Uitgangspunt voor de prognose is de voorlopige telling van 1 oktober 2020, gebaseerd op de opgave van de scholen zelf. Op deze telling is het verwachte groeipercentage van 2,9% over vijf jaar toegepast. Per 2021 voert het Samenwerkingsverband *opting out* in. Dit houdt in dat leerlingen niet meer geïndiceerd worden voor leerwegondersteunend onderwijs. Voor het deelnamepercentage praktijkonderwijs is het deelnamepercentage van de meest recente telling aangehouden. Voor het leerwegondersteunend onderwijs is het deelnamepercentage in 2020 12,3% en voor het praktijkonderwijs 2,5%. Voor de prognose speciaal onderwijs is ook het deelnamepercentage van de meest recente telling aangehouden, namelijk 2,8%. Het deelnamepercentage van het voortgezet speciaal onderwijs is mogelijk lager dan vorig jaar doordat er nu vaste instroommomenten zijn voor leerlingen die overstappen van het regulier onderwijs naar het voortgezet speciaal onderwijs.

Aantal leerlingen	Voorlopige telling 2020	Prognose 2021	Prognose 2022	Prognose 2023	Prognose 2024
VO-leerlingen ³	42.694	43.001	43.308	43.615	43.922
Lwoo-leerlingen ⁴	5.369	-	-	-	-
Pro-leerlingen	1.376	1.386	1.396	1.406	1.416
VSO-leerlingen ⁵	1.201	1.210	1.218	1.227	1.236

Tabel 7: Prognose leerlingenaantal.

Bron: Kijkglas en gemeente Amsterdam, afd. Onderzoek, Informatie en Statistiek.

- De baten in elke jaarbegroting worden jaarlijks geactualiseerd op basis van de meest recente telgegevens en bekostigingsbedragen. In de begroting 2021 is rekening gehouden met een indexatie van 1% op de Rijksbijdrage.
- De geprognosticeerde afdrachten leerwegondersteunend onderwijs, praktijkonderwijs en voortgezet speciaal onderwijs zijn gebaseerd op bovenstaande leerlingenaantallen. Daarbij is de verdeling binnen het voortgezet speciaal onderwijs naar categorie 1, 2 en 3 gebaseerd op 1 oktober 2020, gezien de verwachting dat deze verdeling stabiel blijft. In de begroting 2021 is bij de afdrachten rekening gehouden met een indexatie van 1% op de Rijksbijdrage.
- In de meerjarenbegroting wordt geen rekening gehouden met inflatie en prijsstijgingen. Uitgangspunt is dat inflatie gecompenseerd wordt door de jaarlijkse correctie in de bekostiging vanuit het ministerie van OCW.
- De programmalasten zijn gebaseerd op ervaringscijfers en contracten.

³ Het aantal VO-leerlingen is inclusief nieuwkomers.

⁴ Vanaf 2021 gaat opting-out van kracht en worden leerlingen niet meer geïndiceerd voor het leerwegondersteunend onderwijs.

⁵ Het aantal VSO-leerlingen betreft de aan het Samenwerkingsverband toegerekende leerlingen.

- Vanaf 2020 geeft het Samenwerkingsverband de bestemmingsreserve uit aan onder andere maatwerk op school. Dit is terug te zien in de meerjarenbalans.
- Vooruitlopend op de wetwijziging voor de integratie van het leerwegondersteunend onderwijs en praktijkonderwijs in passend onderwijs per 2024 voert het Samenwerkingsverband per 2021 *opting out* in. Dit betekent dat leerlingen in groep 8 niet meer geïndiceerd worden. Hierdoor is een verdeelsleutel nodig voor de verdeling van de middelen voor leerwegondersteunend onderwijs. Per kalenderjaar 2022 ontvangen de scholen niet meer de middelen op basis van de geïndiceerde leerlingen maar ontvangt het Samenwerkingsverband alle middelen. Per 2024 gaat naar alle waarschijnlijkheid de wetwijziging in, waardoor het beschikbare budget aan middelen gaat wijzigen. De verdeelsleutel die wordt opgesteld is voor kalenderjaar 2022 en 2023. Verwacht wordt dat vanaf 2024 het Samenwerkingsverband er sterk op achteruitgaat, maximaal 40%. Naar alle waarschijnlijkheid wordt deze teruggang met een verevening verrekend over een aantal jaren. Het Samenwerkingsverband bereidt zich daar de komende jaren op voor en stelt voor 2024 een andere verdeelsleutel op.
- In de meerjarenbegroting en meerjarenbalans zijn door de invoering van *opting out* de middelen voor leerwegondersteunend onderwijs verschoven van afdrachten naar programmalijn 1 per 2022. Vanaf 2024 is nog geen rekening gehouden met wijziging in de bekostiging van leerwegondersteunend en praktijkonderwijs omdat nog onduidelijk is wat deze wijziging inhoudt.

10. Meerjarenperspectief

In het meerjarenperspectief is de meerjarenbegroting opgenomen op basis van ondersteuningsplan en op basis van de Regeling jaarverslag onderwijs (RJO).

10.1 Meerjarenbegroting 2021-2025

Meerjarenbegroting							
Baten	Goedgekeurde begroting						
	2020	2020	2021	2022	2023	2024*	2025*
lichte ondersteuning	4.367.912	4.143.832	4.420.965	4.409.753	4.441.235	4.472.718	4.504.201
lwoo	32.379.425	30.659.481	32.794.540	32.711.368	32.944.906	33.178.445	33.411.983
pro	7.253.552	6.863.682	7.341.654	7.323.034	7.375.316	7.427.598	7.479.880
zware ondersteuning	27.258.095	26.279.513	27.875.852	27.723.651	27.926.178	28.124.923	28.323.669
overige baten	-	-	-	-	-	-	-
geoomerkte subsidies en bijdragen voor specifieke programma's in het ondersteuningsplan	2.245.853	2.210.366	1.812.782	1.066.788	1.066.788	721.975	582.236
Totale baten	73.504.837	70.022.306	74.245.793	73.234.593	73.754.423	73.925.659	74.301.969
Lasten	Goedgekeurde begroting						
	2020	2020	2021	2022	2023	2024	2025
afdracht lwoo (via DUO)	27.784.435	26.893.900	26.402.590	-	-	-	-
afdracht pro (via DUO)	6.470.781	6.135.243	6.766.616	6.748.309	6.796.998	6.845.687	6.894.377
afdracht vso, teldatum, (via DUO)	15.693.927	15.169.557	15.238.071	14.561.263	14.663.918	14.778.243	14.886.157
afdracht vso, peildatum, (tussentijdse groei vso), ondersteuningsbekostiging	579.444	313.062	605.864	744.941	744.941	744.941	744.941
afdracht vso, peildatum, (tussentijdse groei vso), basisbekostiging	-	222.300	271.948	530.364	530.364	530.364	530.364
 totaal afdrachten	50.528.587	48.734.063	49.285.089	22.584.877	22.736.221	22.899.235	23.055.839
Programma 1 Focus op preventie op school, in de klas	15.024.898	13.455.470	15.844.100	42.829.998	42.784.358	38.491.626	38.658.110
Programma 2 Instandhouden van een samenhangend netwerk van voorzieningen	4.226.075	4.575.270	6.631.150	6.601.087	6.351.087	6.024.837	6.024.837
Programma 3 Soepele overstappen binnen het onderwijs	1.398.333	1.610.300	1.558.625	1.507.110	1.491.216	1.475.372	1.469.578
Programma 4 Kennisintensieve netwerkorganisatie	35.356	139.500	206.500	25.000	25.000	25.000	25.000
Programma 5 Management en Organisatie	1.466.251	1.818.721	1.551.400	1.538.180	1.557.870	1.578.975	1.600.494
Programma 6 Nog te bestemmen	1.103.055	-	-	-	-	-	-
 totaal programma's	23.253.968	21.599.261	25.791.775	52.501.375	52.209.531	47.595.810	47.778.019
Totale lasten	73.782.555	70.333.324	75.076.864	75.086.252	74.945.753	70.495.045	70.833.858
Resultaat	-277.718	-311.018	-831.071	-1.851.658	-1.191.330	3.430.614	3.468.111
Bestemmingsreserve Lwoo-Pro	750.000	1.000.000	750.000	€750.000	€750.000	-	-

* Vanaf 2024 gaan de middelen voor leerwegondersteunend onderwijs en praktijkonderwijs wijzigen. Doordat nog onbekend is hoe de nieuwe verdeling plaatsvindt is deze wijziging vanaf 2024 nog niet doorgevoerd. In de meerjarenbegroting zijn in 2024 enkele lasten naar beneden bijgesteld zoals de ondersteuningsmiddelen, innovatiegelden en maatwerk voor scholen.

Daardoor ontstaat in de meerjarenbegroting vanaf 2024 ten onrechte de indruk dat er financiële

Baten	2021	2022	2023	2024*	2025*
Rijksbijdragen	72.433.011	72.167.806	72.687.635	73.203.684	73.719.733
Overige overheidsbijdragen en - subsidies	1.417.656	671.662	671.662	326.849	187.110
Overige baten - bijdrage schoolbesturen	395.126	395.126	395.126	395.126	395.126
Totaal Baten	74.245.793	73.234.594	73.754.423	73.925.659	74.301.969
Lasten					
Personeelslasten	2.333.800	2.366.609	2.423.996	2.486.800	2.556.032
Afschrijvingen	42.000	41.000	40.000	40.000	40.000
Huisvestingslasten	115.900	118.220	120.590	123.010	125.470
Overige lasten	14.039.575	13.495.046	13.144.443	11.490.500	11.601.018
Doorbetalingen	58.545.589	59.065.377	59.216.721	56.354.735	56.511.339
<i>Verpl. Afdrachten door OCW</i>	48.407.277	21.309.572	21.460.916	21.623.930	21.780.534
<i>Doorbetalingen obv 1 feb</i>	877.812	1.275.305	1.275.305	1.275.305	1.275.305
<i>Overige doorbetalingen</i>	9.260.500	36.480.500	36.480.500	33.455.500	33.455.500
Totaal lasten	75.076.864	75.086.252	74.945.753	70.495.045	70.833.858
Financiële baten en lasten	-	-	-	-	-
Resultaat	-831.071	-1.851.658	-1.191.330	3.430.614	3.468.111

middelen worden overgehouden.

10.2 Meerjarenbegroting conform RJO 2021-2025

10.3 Meerjarenbalans 2020-2025

Vanaf 2024 gaan de middelen voor leerwegondersteunend onderwijs en praktijkonderwijs wijzigen. Doordat nog onbekend is hoe de nieuwe verdeling plaatsvindt is deze wijziging vanaf 2024 nog niet doorgevoerd. In de meerjarenbegroting zijn in 2024 enkele lasten naar beneden bijgesteld zoals de ondersteuningsmiddelen, innovatiegelden en maatwerk voor scholen. Hierdoor lijkt het alsof het eigen vermogen weer gaat toenemen vanaf 2024.

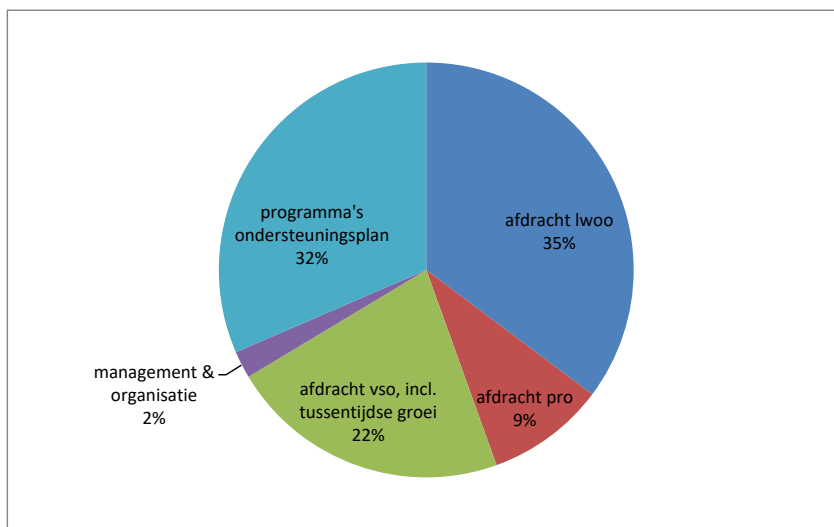
Meerjarenbalans	Werkelijk					Prognoses					
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Vaste activa	-	83.988	10.619	232.769	197.567	139.661	93.108	-	-	-	-
Vorderingen	1.695.796	2.010.949	4.134.074	718.484	1.721.912	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000
Liquide middelen	6.038.285	9.289.010	10.319.459	11.661.034	14.413.249	12.510.705	11.726.187	9.967.637	8.776.307	12.206.921	15.675.032
Totaal activa	7.734.081	11.383.947	14.464.152	12.612.287	16.332.728	13.650.366	12.819.295	10.967.637	9.776.307	13.206.921	16.675.032
Algemene reserve											
Weerstandsvermogen	222.194	1.680.000	2.000.000	2.600.000	2.400.000	1.500.000	1.500.000	1.500.000	1.500.000	1.500.000	1.500.000
Wettelijke res. digitale systeem ELK	-	-	83.988	-	-	-	-	-	-	-	-
Bestemmingsres. huisvesting	-	-	-	101.221	-	-	-	-	-	-	-
Bestemmingsres. Lwoo/Pro	-	-	1.756.441	1.756.441	2.506.441	3.256.441	4.006.441	4.756.441	5.506.441	5.506.441	5.506.441
Bestemmingsres. t.b.v. ondersteuning scholer	-	2.660.556	3.085.324	3.469.485	5.480.513	6.159.641	5.131.925	3.550.854	949.196	-242.134	3.188.480
Bestemmingsres. systeem SWV	-	-	-	100.000	-	-	-	-	-	-	-
Bestemmingsres. hoogbegaafdheid	-	-	285.100	285.100	-	-	-	-	-	-	-
Bestemmingsres. digitale systeem ELK	-	-	83.988	-	-	-	-	-	-	-	-
Bestemmingsres. rebound	-	1.265.003	1.265.003	1.265.003	-	-	-	-	-	-	-
Resultaat boekjaar	5.383.365	2.954.285	1.017.406	809.704	529.128	-277.716	-831.071	-1.851.658	-1.191.330	3.430.614	3.468.111
Totaal eigen vermogen	5.605.559	8.559.844	9.577.250	10.386.954	10.916.082	10.638.366	9.807.295	7.955.637	6.764.307	10.194.921	13.663.032
Voorzieningen		10.000	4.800	11.542	16.736	12.000	12.000	12.000	12.000	12.000	12.000
Kortlopende schulden	2.128.522	2.824.103	4.882.102	2.213.791	5.399.910	3.000.000	3.000.000	3.000.000	3.000.000	3.000.000	3.000.000
Totaal passiva	7.734.081	11.393.947	14.464.152	12.612.287	16.332.728	13.650.366	12.819.295	10.967.637	9.776.307	13.206.921	16.675.032

II. Begroting 2021

STAAT VAN BATEN EN LASTEN						
	Begroting 2021		Begroting 2020		Prognose 2020	
	€	€	€	€	€	€
BATEN						
Lichte ondersteuning algemeen		4.420.965	4.143.832		4.367.912	
Lichte ondersteuning Lwoo		32.794.540	30.659.481		32.379.425	
Lichte ondersteuning Pro		7.341.654	6.863.682		7.253.552	
Zware ondersteuning		27.875.852	26.144.945		27.258.095	
Overige subsidies		1.417.656	923.522		1.866.798	
Bijdrage schoolbesturen		395.126	399.034		379.055	
Overige baten		-	12.810		-	
Bestemmingsreserve Rebound		-	875.000		-	
TOTAAL BATEN		74.245.793	70.022.306		73.504.838	
LASTEN						
ALGEMEEN						
Personele lasten bureau	913.000		1.137.500		866.070	
Vervanging personeel	50.000		58.600			
Scholing & ontwikkeling	50.000		60.000		30.000	
Extern advies / ondersteuning	100.000		70.000		107.700	
Privacy	12.000		8.000		7.170	
Algemene bedrijfskosten inc. Afschr.	192.000		190.000		161.200	
Huisvesting	115.900		112.021		113.570	
Juridische kosten	20.000		20.000		20.000	
Accountantskosten	30.000		25.000		25.000	
Communicatie	15.000		97.600		106.900	
Digitaal platform	40.500		30.000		18.800	
Ondersteuningsplanraad en VZ ALV	13.000		10.000		9.840	
		1.551.400	1.818.721		1.466.250	
VERPLICHTE AFDRACHTEN						
Afdracht Lwoo (via DUO)	26.402.590		26.893.900		27.784.435	
Afdracht Pro (via DUO)	6.766.616		6.135.243		6.470.781	
Afdracht vso, teldatum (via DUO)	15.238.071		15.169.557		15.693.927	
Afdracht vso, tussentijdse groei	877.812		535.362		579.444	
		49.285.089	48.734.063		50.528.588	
PROGRAMMALIJNEN						
	progr.					
Focus op preventie op school, in de klas	1.	15.844.100	13.455.470		15.024.898	
Instandhouden voorzieningen	2.	6.631.150	4.575.270		4.226.075	
Soepele overstappen binnen het onderwijs	3.	1.558.625	1.610.300		1.398.333	
Kennisintensieve netwerkorganisatie	4.	206.500	139.500		35.356	
Nog te bestemmen		-	-		1.103.055	
		24.240.375	19.780.540		21.787.717	
TOTAAL LASTEN		75.076.864	70.333.323		73.782.554	
SALDO BATEN EN LASTEN		-831.071	-311.018		-277.716	
BESTEMMINGSRESERVE Lwoo - Pro		750.000	750.000		750.000	

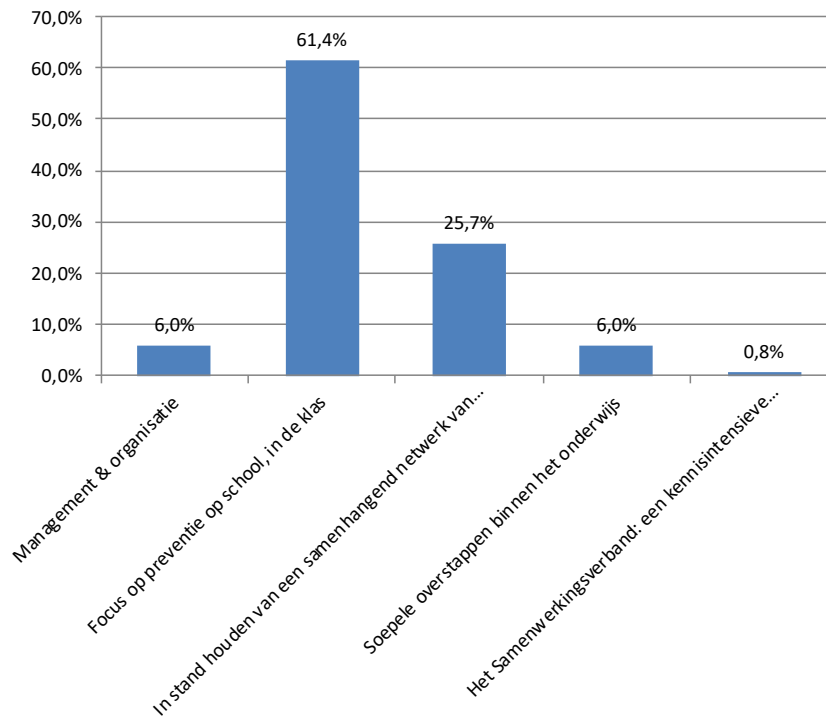
Besteding van de middelen

De baten van het Samenwerkingsverband zijn meer dan € 74 miljoen. 66% van de middelen gaat via de Dienst Uitvoering Onderwijs rechtstreeks naar de scholen: de ondersteuningsbekostiging voor het voortgezet speciaal onderwijs en de bekostiging van leerwegondersteunend onderwijs en praktijkonderwijs. De resterende middelen, ruim € 25,7 miljoen, zet het Samenwerkingsverband in voor uitvoering van het ondersteuningsplan; zie figuur 1.

Figuur 1: Verdeling van de baten per categorie.

Figuur 2 toont dat meer dan de helft van de middelen wordt ingezet voor programmalijn 1, Focus op preventie op school, in de klas. Het in stand houden van een samenhangend netwerk van voorzieningen dat binnen Amsterdam is opgezet en de soepele overstappen binnen het onderwijs vormen 31,8% van het budget. Van het budget gaat 0,8% naar programmalijn 4 'Samenwerkingsverband: een kennisintensieve netwerkorganisatie' en 6,0% naar management en organisatie.

Figuur 2: Verdeling van de kosten management en organisatie per programmalijn.

11.1 Begroting 2021 in getallen per programma

De begroting volgt de programma's zoals beschreven in hoofdstuk 5.

			% van totale lasten
BATEN			
Lichte ondersteuning algemeen (incl. verevening)	€	4.420.965	6,0%
Lichte ondersteuning Lwoo	€	32.794.540	44,2%
Lichte ondersteuning Pro	€	7.341.654	9,9%
Zware ondersteuning	€	27.875.852	37,5%
Geomerkte subsidie OCW en gemeente	€	1.417.656	1,9%
Bijdrage schoolbesturen	€	395.126	0,5%
TOTALE BATEN NAAR SWV		74.245.793	100%
LASTEN			
VERPLICHTE AFDRACHTEN			
Afdracht Lwoo (via DUO)	€	26.402.590	
Afdracht Pro (via DUO)	€	6.766.616	
Afdracht vso, teldatum (via DUO)	€	15.238.071	
Afdracht vso, tussentijdse groei	€	877.812	
		<i>subtotaal afdrachten</i>	49.285.089 65,6%
LASTEN ALGEMEEN			
Management & Organisatie			
Personele lasten bureau	€	913.000	
Vervanging personeel	€	50.000	
Scholing en ontwikkeling	€	50.000	
Extern advies / ondersteuning / strategieplan	€	100.000	
Privacy	€	12.000	
Huisvesting	€	115.900	
Algemene bedrijfskosten	€	192.000	
Juridische kosten	€	20.000	
Accountantskosten	€	30.000	
Communicatie & website	€	15.000	
Digitaal platform	€	40.500	
Ondersteuningsplanraad	€	8.000	
Voorzitter ALV	€	5.000	
		<i>subtotaal</i>	1.551.400 2,1%
LASTEN PROGRAMMA'S			
programmaliijn 1: Focus op preventie op school, in de klas			
1.1a Basisondersteuning - ondersteuningsmiddelen VO	€	6.750.000	
1.1b Basisondersteuning - ondersteuningsmiddelen VSO	€	325.000	
1.1c Samenwerken in en om de school - vergoeding zorgcoördinator	€	620.000	
1.1d Samenwerken in en om de school - voorzitters zorgcoördinatoren	€	35.000	
1.1e Samenwerken in en om de school - Begeleiders Passend Onderwijs	€	4.559.900	
1.1f Samenwerken in en om de school - Consultatie cluster 1 en 2	€	3.000	
1.2a Samenwerken in en om de school - APOZ	€	246.700	
1.2b Samenwerken in en om de school - Huisonderwijs	€	230.000	
1.3 Onderwijs aan hoogbegaafde leerlingen	€	484.700	
1.4 Schoolondersteuningsprofiel	€	-	
1.5 Professionalisering	€	30.000	
1.6a Inzet bij preventieve aanpak scholen - Onderwijsadviseurs	€	714.800	
1.6b Inzet bij preventieve aanpak scholen - Lisa	€	100.000	
1.6c Inzet bij preventieve aanpak scholen - Integrale aanpak niet schoolgaande II (sub. Plus)	€	89.000	
1.7 Pedagogisch klimaat, sociale veiligheid en positie sociaal netwerk (sub. Plus)	€	645.000	
1.8 Innovatiegelden	€	1.000.000	
1.9 SJSO (deel sub. Werkagenda)	€	11.000	
		<i>subtotaal</i>	15.844.100 21,1%

programmalijn 2: Instandhouden van een samenhangend netwerk van voorzieningen			
2.1 Tussenvoorzieningen			
2.1a Bijdrage Metis MLA	€	368.550	
2.1b Bijdrage Apollo	€	891.011	
2.1c Bijdrage Hogelant	€	97.378	
2.1d Bijdrage Iedersland	€	262.921	
2.1e Bijdrage Tobias	€	87.640	
2.2 Overige kosten tussenvoorzieningen	€	180.000	
2.2 Toptrajecten	€	1.015.100	
2.3 Traject leerlingen met angst- en stemmingsproblematiek (LINK)	€	204.300	
2.4 Pilot samen naar schoolklas	€	6.250	
2.5a Ondersteuning van nieuwkomers - Niet bekostigde nieuwkomers	€	298.000	
2.5b Ondersteuning van nieuwkomers - Gespecialiseerde expertise nieuwk. (sub. plus)	€	200.000	
2.5c Toeleiding nieuwkomers naar beroeps onderwijs (sub. Plus)	€	60.000	
2.6 School2Work	€	60.000	
2.7 Niet-schoolse trajecten	€	-	
2.8 Maatwerk voor scholen	€	1.000.000	
2.9a Verbinden van regulier onderwijs en voortgezet speciaal onderwijs - sub. werkagenda	€	300.000	
2.9b Verbinden van regulier onderwijs en voortgezet speciaal onderwijs - diplomagericht	€	150.000	
2.9c Verbinden van regulier onderwijs en voortgezet speciaal onderwijs - kleinere klassen	€	1.000.000	
2.9d Verbinden van regulier onderwijs en voortgezet speciaal onderwijs - onderwijsass	€	250.000	
2.10 Specifiek maatwerk (incl. frictiefonds)	€	200.000	
	<i>subtotaal</i>		6.631.150 8,8%
programma 3: Soepele overstappen binnen het onderwijs			
3.1a Overstap van primair naar voortgezet onderwijs - ELK	€	132.515	
3.1b Overstap van primair naar voortgezet onderwijs - warme overdracht	€	35.000	
3.1c Overstap van primair naar voortgezet onderwijs - week vd overstap en werkagenda	€	25.000	
3.1d Overstap van primair naar voortgezet onderwijs - PO-VO event	€	14.000	
3.1e Overstap van primair naar voortgezet onderwijs - ScholenArenA	€	210.000	
3.2a Overstappen tijdens het voortgezet onderwijs - vo-vo werkagenda	€	10.000	
3.2b Overstappen tijdens het voortgezet onderwijs - Toelatingsadviescommissie	€	372.500	
3.2c Overstappen tijdens het voortgezet onderwijs - Personele kosten Lwoo/Pro	€	31.500	
3.2d Overstappen tijdens het voortgezet onderwijs - Systeem Lwoo/Pro	€	15.000	
3.2e Overstappen tijdens het voortgezet onderwijs - centraal capaciteitenonderzoek	€	250.000	
3.2f Terugplaatsing van het speciaal onderwijs naar regulier onderwijs	€	120.000	
3.3a Overstap van voortgezet onderwijs naar middelbaar beroeps onderwijs - MBO-agenda	€	62.110	
3.3b Overstap van voortgezet onderwijs naar middelbaar beroeps onderwijs - LOB	€	98.000	
3.3c Aanval op de Uitval - sub.	€	125.000	
3.3d Aanval op de Uitval - integratie	€	25.000	
3.3e Arbeidstoeleiding / PRO-ROC-trajecten	€	33.000	
3.4 Overstap van voortgezet onderwijs naar hoger beroeps onderwijs	€	-	
	<i>subtotaal</i>		1.558.625 2,1%
programmalijn 4: Het Samenwerkingsverband: een kennisintensieve netwerkorganisatie			
4.1a Amsterdams netwerk	€	181.500	
4.1b Collegiale visitaties	€	25.000	
	<i>subtotaal</i>		206.500 0,3%
TOTALE LASTEN			75.076.864 100,0%
RESULTAAT			-831.071
Bestemmingsreserve Lwoo-Pro			750.000

12. Toelichting op de begroting 2021

12.1 Resultaat en bestemming

De begroting 2021 komt uit op een negatief resultaat van € -831.071. Extra middelen worden uitgegeven om de basisondersteuning te versterken; de bestemmingsreserve leerwegondersteunend onderwijs–praktijkonderwijs wordt gefaseerd opgebouwd over de periode 2016-2023.

Het Samenwerkingsverband vangt dit negatieve resultaat op met de bestaande reserves.

Het Samenwerkingsverband begroot voor het derde jaar op rij negatief. Het Samenwerkingsverband wil daarmee bereiken dat de organisatie sterk stuurt om de beschikbare middelen bij de leerlingen te krijgen.

12.2 Baten

In 2021 ontvangt het Samenwerkingsverband van het ministerie van OCW een budget aan lichte en zware ondersteuning. De budgetten nemen toe door prijsbijstellingen en door toename van het totale aantal leerlingen. In de begroting 2021 is rekening gehouden met een indexatie van 1%.

Budget lichte ondersteuning algemeen

In kalenderjaar 2021 ontvangt het Samenwerkingsverband € 102,55 per leerling voor lichte ondersteuning. Het ministerie kent dit budget per kalenderjaar toe, op basis van het aantal leerlingen in het voortgezet onderwijs (inclusief nieuwkomers) dat op de voorgaande teldatum 1 oktober (t-1-systematiek) in Amsterdam onderwijs volgde. Het aantal leerlingen is gebaseerd op de opgave van de scholen en op Kijkglas 1 november 2020 en bedraagt 42.694.

Budget lichte ondersteuning leerwegondersteunend onderwijs en praktijkonderwijs

Het budget voor leerwegondersteunend onderwijs is gefixeerd op het deelnamepercentage in 2012. De ondersteuningsbekostiging voor leerwegondersteunend onderwijs en praktijkonderwijs wordt toegekend per kalenderjaar op basis van het totale aantal leerlingen in het voortgezet onderwijs per 1 oktober van het voorgaande jaar, vermenigvuldigd met het deelnamepercentage op 1 oktober 2012 (voor leerwegondersteunend onderwijs: 15,1%, voor praktijkonderwijs: 3,5%). Zie voor de afdracht paragraaf 12.3.

Budget zware ondersteuning

Het Samenwerkingsverband ontvangt voor de zware ondersteuning een bedrag van circa € 647,38 per leerling. Zie voor de afdracht voortgezet speciaal onderwijs paragraaf 12.3.

Overige subsidies

Het Samenwerkingsverband heeft voor 2021 de volgende subsidies toegekend gekregen:

- Plusmiddelen vanuit het ministerie van OCW
Voor de periode 2020-2024 heeft het ministerie van OCW de subsidie *Vervolgaanpak voortijdig schoolverlaten en jongeren in een kwetsbare positie* afgegeven. Het maximaal aantal voortijdig schoolverlaters in het voortgezet onderwijs en middelbaar beroepsonderwijs is in dit plan aangescherpt en de aanpak is uitgebreid naar twee nieuwe doelgroepen: de kwetsbare jongeren (voortgezet speciaal onderwijs/praktijkonderwijs) en de oud-voortijdig schoolverlaters. In 2021 ontvangt het Samenwerkingsverband € 650.000 aan plusmiddelen van de gemeente Amsterdam.
- Bestrijding Voortijdig Schoolverlaten – Aanval op de uitval vanuit de gemeente Amsterdam
Voor 2021 is een bedrag van € 125.000 beschikbaar, uitgaande van continuering van deze subsidie in 2021-2022. Deze middelen zijn toegekend vanuit de *Vervolgaanpak voortijdig schoolverlaten en jongeren in een kwetsbare positie*.
- MBO-agenda vanuit de gemeente Amsterdam
Voor 2021 is een bedrag van € 62.110 beschikbaar, uitgaande van continuering van deze subsidie in 2021-2022.

- Werkagenda passend onderwijs vanuit de gemeente Amsterdam
Voor 2021 is een bedrag opgenomen van € 340.994. De helft van de kosten van de werkagenda wordt betaald door het Samenwerkingsverband en de andere helft door de gemeente Amsterdam.
- Begaafde leerlingen primair en voortgezet onderwijs vanuit het ministerie van OCW
Voor de periode 2019 tot en met augustus 2023 is een bedrag van € 958.208 beschikbaar voor begaafde leerlingen in het primair en voortgezet onderwijs.

Bijdrage schoolbesturen

Ten slotte dragen ook de schoolbesturen bij aan de programma's van het Samenwerkingsverband wanneer leerlingen gebruikmaken van een bovenschoolse voorziening:

- Bijdrage plaatsing leerlingen Toptraject
Voor 2021 is het uitgangspunt de beschikbaarheid van 48 Topklasplaatsen. De bijdrage van de schoolbesturen is gebaseerd op de volgende uitgangspunten:
 - 'geld volgt leerling': volledige basisbekostiging op basis van een bedrag per week en gedifferentieerd naar regulier voortgezet onderwijs, leerwegondersteunend onderwijs en praktijkonderwijs;
 - dit traject richt zich vooral op ambulante begeleiding op de eigen school. Hierdoor neemt de bezetting af. Voor de inkomsten wordt een schatting gemaakt op basis van 2020.
- Bijdrage plaatsing leerlingen LINK
Voor LINK is het uitgangspunt voor 2021 20 plaatsen. De bijdrage van de schoolbesturen is gebaseerd op de volgende uitgangspunten:
 - 'geld volgt leerling': volledige basisbekostiging op basis van een bedrag per week en gedifferentieerd naar regulier voortgezet onderwijs, leerwegondersteunend onderwijs en praktijkonderwijs;
 - voor de inkomsten wordt een schatting gemaakt op basis van 2020.

Normbedragen 'geld volgt leerling' 2021					
Schoolniveau	Personele basis-bekostiging	Materiële basis-bekostiging	Personele bekostiging Lwoo/Pro	Materiële bekostiging Lwoo/Pro	Totaal
Havo/Vwo	€ 5.900	€ 735			€ 6.635
Vmbo	€ 6.300	€ 1.150			€ 7.450
Vmbo/Lwoo	€ 6.300	€ 1.150	€ 4.683	€ 186	€ 12.090
Pro	€ 6.200	€ 1.300	€ 4.683	€ 186	€ 12.140

Tabel 8: Geld volgt leerling-bedragen 2021.

12.3 Lasten

De lasten van de programmalijnen zijn per programmaonderdeel toegelicht in hoofdstuk 5. Behalve de lasten van de programmalijnen maakt het ministerie van OCW middelen rechtstreeks over naar de scholen, de zogeheten afdrachten. De verplichte afdrachten van het Samenwerkingsverband worden berekend op basis van het aantal leerlingen in respectievelijk het leerwegondersteunend onderwijs, het praktijkonderwijs en het voortgezet speciaal onderwijs.

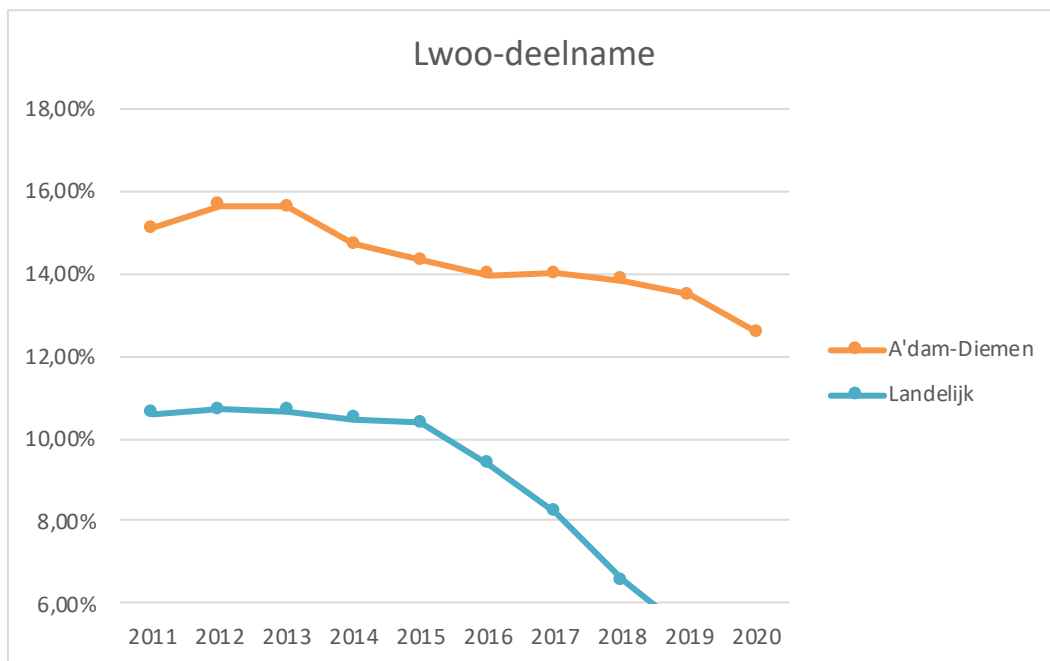
Ondersteuning(s)bekostiging) leerwegondersteunend onderwijs en praktijkonderwijs

De toekenning van de middelen voor leerwegondersteunend onderwijs en praktijkonderwijs aan de samenwerkingsverbanden voortgezet onderwijs gaat veranderen. De landelijke regelgeving voor leerwegondersteunend onderwijs wordt grotendeels vervangen door eigen beleid van de samenwerkingsverbanden. De minister overlegt met de Sectorraad praktijkonderwijs over het continueren van de landelijke criteria voor praktijkonderwijs, waarmee het een onderscheiden schoolsoort blijft.

Het bovenstaande wordt vastgelegd in een wetsvoorstel. Het wetgevingstraject is meerdere keren uitgesteld. De vertraging hangt samen met het wachten op een beter voorstel voor de verdeling van de landelijke middelen over de samenwerkingsverbanden. Het eerste voorstel van het ministerie zou een teruggang van tegen de 40% (€ 15 miljoen) voor het Samenwerkingsverband betekenen. Het Centraal Bureau voor de Statistiek heeft de opdracht om onderzoek te doen naar een nieuw verdeelvoorstel. Het Samenwerkingsverband volgt de

ontwikkeling nauwgezet en vindt het uitgangspunt 'ondersteuningsmiddelen volgen ondersteuningsbehoefte' belangrijk. Ter voorbereiding op deze wetswijziging voert het Samenwerkingsverband per 2021 *opting out* in. Hiermee laat het Samenwerkingsverband de landelijke criteria los en stelde een verdeelsleutel op voor de verdeling van de middelen voor leerwegondersteunend onderwijs.

Het ondersteuningsbedrag is € 4.869 per leerling.

Figuur 3: Lwoo-deelname 2011 t/m 2021.

De afdracht vindt plaats op basis van het werkelijke deelnamepercentage per 1 oktober 2020. Sinds 2012 is het deelnamepercentage voor leerwegondersteunend onderwijs aan het dalen en het deelnamepercentage voor praktijkonderwijs is redelijk stabiel. Dit betekent dat het beschikbare budget voor leerwegondersteunend onderwijs aanzienlijk hoger is dan de afdrachten aan de scholen. Dit positieve verschil van € 6,4 miljoen wordt ingezet voor de uitvoering van het ondersteuningsplan. Daarnaast wordt een deel van het bedrag opgenomen als bestemmingsreserve voor leerwegondersteunend onderwijs en praktijkonderwijs om een komende verevening op te vangen. Het percentage in het leerwegondersteunend onderwijs in Amsterdam is hoger dan het landelijk gemiddelde. Door de mogelijkheid van *opting out* sinds

2016 is de landelijke registratie van leerlingen van leerwegondersteunend onderwijs vervallen; zie figuur 3.

Het aandeel leerlingen van praktijkonderwijs is stabiel en is in 2020 ongeveer gelijk aan het aandeel in 2012. In oktober 2020 zijn er 1.376 praktijkonderwijsleerlingen. Tussen de inkomsten en de afdrachten zit een positief verschil van € 575.037.

In de meerjarenprognose is het deelnamepercentage van 2020 aangehouden.

Ondersteuningsbekostiging voortgezet speciaal onderwijs

Het Samenwerkingsverband kent de ondersteuning van leerlingen in het voortgezet speciaal onderwijs toe en neemt de kosten voor zijn rekening; het ministerie van OCW blijft de basisbekostiging financieren. De bedragen variëren van € 11.000 voor een categorie 1-leerling tot € 24.700 voor een leerling uit de categorie 'hoog'. De ondersteuningsbekostiging, bestaande uit een personeel en een materieel gedeelte, is opgebouwd uit drie tarieven. Bij afgifte van de toelaatbaarheidsverklaring geeft het Samenwerkingsverband een verklaring in categorie 1 (laag), 2 (midden) of 3 (hoog) af.

Categorie	Personele afdracht 2021-2022	Materiële afdracht 2021	Ondersteunings-bekostiging
1: Laag	€ 10.813	€ 648	€ 11.461
2: Midden	€ 18.896	€ 1.007	€ 19.903
3: Hoog	€ 23.524	€ 1.168	€ 24.692

Tabel 9: Ondersteuningsbekostiging per categorie.

Het voortgezet speciaal onderwijs ontvangt deze extra ondersteuningsbekostiging als een toelaatbaarheidsverklaring is afgegeven, of als het een residentiële plaatsing betreft. Het Samenwerkingsverband is financieel verantwoordelijk voor alle leerlingen die door het Amsterdamse voortgezet onderwijs naar het voortgezet speciaal onderwijs verwezen worden, of residentieel geplaatst worden.

Zoals in het ondersteuningsplan staat, streeft het Samenwerkingsverband ernaar het deelnamepercentage aan het voortgezet speciaal onderwijs om en nabij de 3% te houden. Dit is het deelnamepercentage bij de start van passend onderwijs in 2014. Tabel 10 toont aan dat op basis van de voorlopige DUO-telling van 1 oktober 2020 het Samenwerkingsverband deze doelstelling haalt.

Deelnamepercentage	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014
Aantal VSO	1.201	1.299	1.298	1.274	1.248	1.187	1.171
Aantal VO	42.694	42.284	41.764	41.421	40.940	40.942	40.126
Deelnamepercentage VSO	2,81%	3,08%	3,11%	3,08%	3,05%	2,91%	2,92%
<i>Landelijk</i>		3,50%	3,55%	3,48%	3,40%	3,50%	3,50%

Tabel 10: Deelnamepercentage VSO-leerlingen die het Samenwerkingsverband VO Amsterdam-Diemen bekostigt.

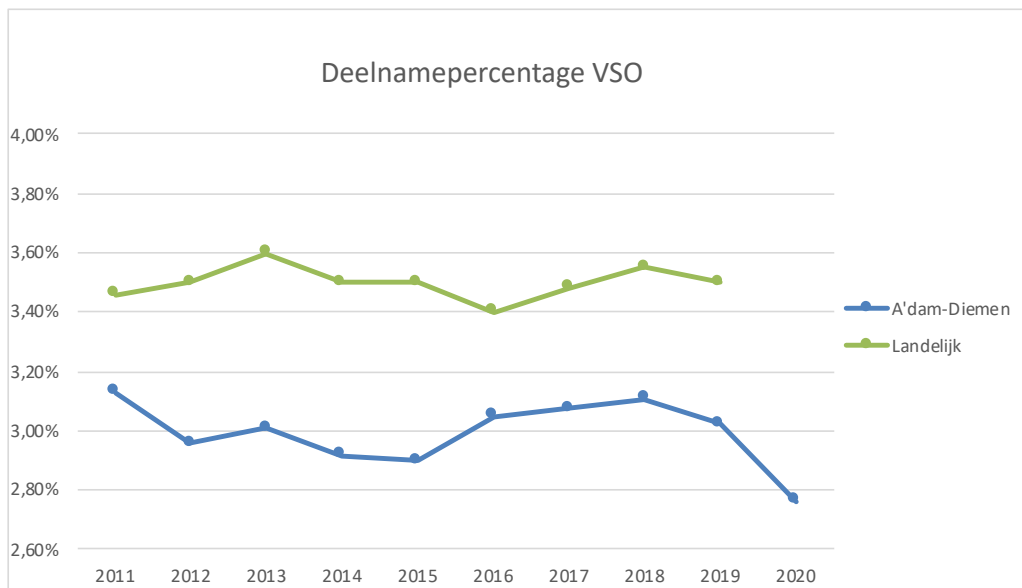
Bron: CFV/Kijkglas.

Historische ontwikkeling VSO aantal per 1-10	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014
Laag/categorie 1	1.135	1.223	1.222	1.198	1.148	1.083	1.058
Midden/categorie 2	25	27	20	17	23	36	40
Hoog/categorie 3	41	49	56	59	77	68	73
Totaal	1.201	1.299	1.298	1.274	1.248	1.187	1.171

Tabel 11: Leerlingenaantallen per categorie toelaatbaarheidsverklaringen die het Samenwerkingsverband VO Amsterdam-Diemen bekostigt.

Bron: CFV/Kijkglas.

Voor de financiële meerjarenprognose is het aandeel voortgezet speciaal onderwijs gelijk gehouden aan het percentage op oktober 2020.

Figuur 4: Deelnamepercentage VSO.

Naast de basisbekostiging van de leerlingen van de 1 oktober-telling betaalt het Samenwerkingsverband ook de tussentijdse netto groei⁶ per vestiging van het voortgezet speciaal onderwijs. De hoogte van dit bedrag is gebaseerd op de netto groei van het jaar daarvoor, zoals vastgesteld door DUO.

Het Samenwerkingsverband is wettelijk verplicht het personele en materiële deel over te dragen aan de scholen voor voortgezet speciaal onderwijs. Het Samenwerkingsverband brengt de basisbekostiging in rekening bij de verwijzende school op basis van het principe 'geld volgt leerling' voor de periode van inschrijving in het speciaal onderwijs tot het einde van het schooljaar.

⁶ Voor de bepaling van de netto groei tellen alleen de leerlingen mee die in de periode 2 oktober 2020 tot en met 1 februari 2021 met een nieuwe toelaatbaarheidsverklaring worden ingeschreven. Leerlingen die op 1 oktober al met een toelaatbaarheidsverklaring op een vestiging van een school voor voortgezet speciaal onderwijs ingeschreven stonden en daarna overgaan naar een andere school voor voortgezet speciaal onderwijs binnen hetzelfde of een ander samenwerkingsverband, tellen niet mee voor de bepaling van het aantal nieuwe toelaatbaarheidsverklaringen. Bovendien moet het aantal verminderd worden met de leerlingen die in dezelfde periode uitgeschreven worden. Niet alleen uitgeschreven bij de desbetreffende school, maar uitgeschreven uit het VSO-cluster 3 en 4 als zodanig.

Tussen 2 oktober 2019 en 1 februari 2020 was sprake van een netto groei van 35 leerlingen ten opzichte van 23 leerlingen het jaar daarvoor. Deze aantallen zijn in lijn met historische cijfers. In de begroting 2021 is een verwachte tussentijdse groei van 65 leerlingen opgenomen. Door de vaste instroommomenten wordt verwacht dat de tussentijdse groei licht stijgt ten opzichte van 2019-2020.

Het Samenwerkingsverband stuurt de desbetreffende schoolbesturen jaarlijks in juni een kennisgeving van het te ontvangen bedrag.

Bijlage I. Verdeling ondersteuningsmiddelen 2021

Leerlingenaantal per 01-10-2020 op basis van de publicatie van DUO in november 2020; dit kan iets afwijken van de aantallen die DUO in december publiceert.

Ondersteuningsmiddelen voortgezet onderwijs 2020						
Vestiging	Bestuur	Brinr	HAVO, VVO (1)	VMBO, incl Lwoo * (2)	Tussenvoorz / Special Classes / PRO (5)	Middelen 2021 o.b.v. 1-10-2020
4de Gymnasium, het	Esprit Scholen	30GC00	813			€ 85.365
AICS	Esprit Scholen	17YS18	736			€ 77.280
Amsterdams Lyceum	Amsterdams Lyceum, het	02AP00	1.098			€ 115.290
Amsterdamse Mavo, de	Stichting De Amsterdamse MAVO & HAVO	31BL00		247		€ 51.870
Alasca (Cartesius 2)	Esprit Scholen	17YS21	515			€ 54.075
Apollo, de	Zaam Scholengroep	21ET08			298	€ 154.960
Barlaeus Gymnasium	Onderwijsstichting Zelfstandige Gymnasia	21AB00	799			€ 83.895
Berlage Lyceum	Esprit Scholen	17YS03	830	333		€ 157.080
Bindelmeer College	Zaam Scholengroep	14RF04		496		€ 104.160
Bredero Beroepscollege	Voortgezet Onderwijs van Amsterdam	21AS03			138	€ 28.980
Bredero Mavo	Voortgezet Onderwijs van Amsterdam	21AS07	211	301		€ 85.365
Calandlyceum	Stichting Progresso	21GD00	1.212	417		€ 214.830
Calvijn met Junior	Zaam Scholengroep	17HB06			535	€ 112.350
Cartesius Lyceum	Esprit Scholen	17YS08	656			€ 68.880
Cburg college	Voortgezet Onderwijs van Amsterdam	14RL00		314		€ 65.940
Cheider	Stg Joodse Kindergem Cheider A'dam	23GF00	24	10		€ 4.620
Christelijke Scholengemeenschap Buitenveldert	Stichting Ceder Groep	14VY00	466	263		€ 104.160
Clusius College Amsterdam	Stichting Clusius College	25EF03		347		€ 72.870
College De Meer	Zaam Scholengroep	14RF03 en 05		453		€ 95.130
Comenius Lyceum Amsterdam	Zaam Scholengroep	17HB00	578	99		€ 81.480
Cornelis Haga Lyceum	Stichting Islamitsich Onderwijs	31GM00	290	121		€ 55.860
Cygnus Gymnasium	Zaam Scholengroep	14RF06	836			€ 87.780
Damstede	Zaam Scholengroep	17VF00	805			€ 84.525
De nieuwe havo	Voortgezet Onderwijs van Amsterdam	21AS00	286			€ 30.030
De Nieuwe Int. School Esprit, Denise	Esprit Scholen	17YS02	233	190		€ 64.365
Fons Vitae Lyceum	Stichting VO Amsterdam Zuid	02AN00	1.101			€ 115.605
Geert Groote College Amsterdam, incl. Kairos	Stichting Vrije Scholen VO NH	16TS00/06	781	188		€ 121.485
Gerrit van der Veen College	Zaam Scholengroep	21ET00	887			€ 93.135
Havo de Hof	Zaam Scholengroep	14RF08	391			€ 41.055
Hervormd Lyceum West	Stichting Ceder Groep	01TC00	509	349		€ 126.735
Hervormd Lyceum Zuid	Stichting Ceder Groep	02AR00	959			€ 100.695
Hogelant	Zaam Scholengroep	17VF06			130	€ 67.600
Hubertus & Berkhoff	Voortgezet Onderwijs van Amsterdam	00EF00		545		€ 114.450
Huygens College	Zaam Scholengroep	21ET04		449		€ 94.290
Hyperion lyceum	Voortgezet Onderwijs van Amsterdam	21AS08	840			€ 88.200

Vestiging	Bestuur	Brinnr	HAVO, VWO (1)	VMBO, incl Lwoo *	Tussenvoorz / Special Classes / PRO (5)	Middelen 2021 o.b.v. 1-10-2020
Iedersland College	Zaam Scholengroep	17HB07			162	€ 84.240
Ignatiusgymnasium	Stichting VO Amsterdam Zuid	01ET00	797			€ 83.685
IJburg College 1	St. Samenwerkingsschool voor Alg. Bijzonder VO IJburg	28DH00	563	403		€ 143.745
Ir. Lely Lyceum	Openbare Stichting Scholengemeenschap Reigersbos	21FF00	575	300		€ 123.375
IVKO	Stichting MSA	16PS04	294	235		€ 80.220
Joodse Scholengem. Maimonides	Stichting Joodse Scholengemeenschap JBO	16PN00	123	15		€ 16.065
Kolom praktijkcollege de Atlant	Stichting Kolom	09PY00			161	€ 83.720
Kolom praktijkcollege de Dreef	Stichting Kolom	27VH00			152	€ 79.040
Kolom praktijkcollege het Plein	Stichting Kolom	10JY00			193	€ 100.360
Kolom Praktijk College Noord	Stichting Kolom	26HP00			187	€ 97.240
Luca Praktijkschool	Voortgezet Onderwijs van Amsterdam	14RL06			158	€ 82.160
Lumion	Stichting Progresso	21GD01	846	353		€ 162.960
Marcanti College	Esprit Scholen	17YS04	84	370		€ 86.520
Mediacollege Amsterdam	Stichting Media Amsterdam	02PA00		280		€ 58.800
Metis Montessori Lyceum, Kiem SpecialClass	Stichting MSA	16PS07/16	824	186	79	€ 166.660
Montessori Lyceum Oostpoort	Stichting MSA	16PS08	42	709	2	€ 154.340
Montessori Lyceum Amsterdam	Stichting MSA	16PS00/17/18	1.615	281		€ 228.585
Mundus College	Esprit Scholen	17YS00		586	296	€ 276.980
Open Schoolgemeenschap Bijlmer	Open Schoolgemeenschap Bijlmer	03AQ00	561	797		€ 226.275
Over-Y College	Zaam Scholengroep	17VF03	105	335		€ 81.375
Pieter Nieuwland College	Zaam Scholengroep	14RF00	935			€ 98.175
School voor persoonlijk Onderwijs	Stichting Tjalling koopmans college Amsterdam	31FG	293			€ 30.765
Spinozalyceum	Stichting Spinozalyceum Amsterdam	21BH00	1.100	200		€ 157.500
Spinoza20first	Stichting Spinozalyceum Amsterdam	21BH02	464	192		€ 89.040
Springh High	Esprit Scholen	17YS12	178	30		€ 24.990
St. Nicolaas Lyceum	Stichting VO Amsterdam Zuid	14SE00	1.198			€ 125.790
Sweelinck College	Zaam Scholengroep	21ET02	176	200		€ 60.480
Tobiasschool	Voortgezet Onderwijs van Amsterdam	14RL03			186	€ 96.720
Vinse school	Zaam Scholengroep	21ET12	279	30		€ 35.595
Vossius Gymnasium	Onderwijsstichting Zelfstandige Gymnasia	21AF00	831			€ 87.255
Vox College	Voortgezet Onderwijs van Amsterdam	21AS09	141	44		€ 24.045
ABC Noorderlicht	Zaam Scholengroep	17VF02		429		€ 90.090
Wellantcollege Linnaeus	Stichting Wellant	01OE23		60	227	€ 130.640
Wellantcollege Sloten	Stichting Wellant	01OE22		255		€ 53.550
Xplore Agora Amsterdam*	Zaam Scholengroep	17VF08			63	€ 32.760
Zuiderlicht College	Zaam Scholengroep	21ET07 en 11		435		€ 91.350
telling 1-10-2020			27.880	12.520	2.294	€ 6.749.480

*Xplore Agora Amsterdam is een nieuwe school en is daarom ingedeeld in categorie 5.

verdeling extra ondersteuningsmiddelen 2021 aan VSO						
Vestiging	schoolbestuur	brinnr	aantal leerlingen			2021
Altra College Centrum	Stichting Altra	07IQ00	47	€		13.959,00
Altra College School2Care, incl FJP	Stichting Altra	07IQ02	12	€		3.564,00
Altra College Arkin	Stichting Altra	07IQ05	36	€		10.692,00
Altra Purmer College	Stichting Altra	07IQ07	29	€		8.613,00
Altra College Zuidoost	Stichting Altra	07IQ09	50	€		14.850,00
Altra College Bleichrodt incl. Bascule	Stichting Altra	07IQ15	146	€		43.362,00
VSO de Heldring	Stichting Kolom	12QB00	156	€		46.332,00
VSO Alphons Laudy	Stichting Kolom	14UA02	98	€		29.106,00
Orion College Zuidoost	Stichting Orion	20WU00	72	€		21.384,00
Drostenburg	Stichting Orion	20WVOO	24	€		7.128,00
Orion College Drostenburg	Stichting Orion	20WW00	183	€		54.351,00
Orion College Amstel	Stichting Orion	21EJ00	107	€		31.779,00
Orion Urban Voetbalschool	Stichting Orion	21EJ01	14	€		4.158,00
Orion College Noord	Stichting Orion	21EN00	119	€		35.343,00
			1093	€		324.621,00

Bijlage 2. Bekostigingsinformatie per kalenderjaar/schooljaar

Bekostigingsgegevens per kalender- of schooljaar					
		2020	2020/21	2021	2019/20
Budget lichte ondersteuning per VO-leerling					
Budget lichte ondersteuning (per VO II)		43,50	102,55		102,55
Budget Lwoo/Pro personeel			4.682,81		
Budget Lwoo/Pro materieel			186,10		
Budget Lwoo (per VO II x deelname % 1/10/2012)			4.868,91		4.868,91
Budget Pro (per VO II x deelname % 1/10/2012)			4.868,91		4.868,91
Budget zware ondersteuning verevening					
Personeel	466,01				
Materieel	26,50				
Percentage vereveningsbedragen (MEV-percentage) personeel					
Percentage vereveningsbedragen (MEV-percentage) personeel				3,565%	3,565%
Percentage vereveningsbedragen (MEV-percentage) materieel					
Percentage vereveningsbedragen (MEV-percentage) materieel			1,500%	1,500%	
Budget zware ondersteuning per VO-leerling					
Zware ondersteuning personeel			617,53		617,53
Zware ondersteuning materieel		30,04		30,04	
Afdracht ondersteuningsbekostiging VSO door DUO					
Categorie 1 (laag) personeel			10.813,10		10.813,10
Categorie 1 (laag) materieel		647,53		647,53	
Categorie 2 (midden) personeel			18.985,90		18.985,90
Categorie 2 (midden) materieel		1.007,19		1.007,19	
Categorie 3 (hoog) personeel			23.524,79		23.524,79
Categorie 3 (hoog) materieel		1.167,81		1.167,81	
Afdracht basisbekostiging VSO in verband met overdracht op peildatum					
Personeel basisbekostiging vast inclusief budget P&A			3.071,50		3.071,50
Personeel leeftijdsafhankelijk o.b.v. GGL			3.814,88		3.814,88
Materieel		1.273,07		1.273,07	